VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA, A VÁROSI ÉS RAJONI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIII. évfolyam
7025. szám

4 oldal,
25 bani

Szerda,
1967.
október 18

Az életszínvonal és az anyagi érdekeltség emelésére irányuló nagy jelentőségű intézkedések

A műszakiak és a mindennapi termelő munka

Az RKP KB 1967 október 5—6-i plenárisának a bérezési rendszer javitásáról és a fizetések emeléséről szóló Határozata szerves részét képezi azoknak a nagy horderejü intézkedéseknek, amelyek hivatottak nemzetgazdaságunkat még magasabb szintre emelni.

Tanulmányozva a Határozat előirásait, különösen megragadták figyelmemet azok a részek, amelyek a technikai-adminisztrativ személyzet javadalmazására vonatkoznak.

Vállalatunkban, az aradi Szerszámgépgyárban is nagy számu müszaki-adminisztrativ személyzet működik, amely közvetve vagy közvetlenül részt vesz a termelési folyamatban. Tapasztalataink arra mutatnak, hogy a technikai személyzet jelenlegi bérezési rendszere valóban nem tökéletes. Ennek gyökere abban rejlik, hogy nem sikerült mindig tökéletesen összehangolni a mérnök vagy a technikus anyagi érdekeltségét a termelésben betöltött felelős szerepével, a termelés általános érdekeivel a jövedelmezőség állandó fokozásával.

Nem egy esetben szinte paradoxonszerü helyzet alakult ki. Magas szakképesitésü mérnökök dolgoztak a részlegeken, alacsonyabb képzettségüek pedig a koncepciós osztályokon, a tervszerüsitésnél és a munkaszervezésnél tevékenykedtek. Éppen ezért számbavettük a különböző vezető beosztásban dolgozó elvtársakat azért, hogy felkészültségüknek és képességeiknek megfelelőbben oszthassuk be őket a különböző munkahelyekre.

Örömmel tölt el a Határozatnak az az előirása, hogy magasabb funkciókba a legfelkészültebb kádereket kell előléptetni és egyes esetekben versenyvizsgákat tartanak majd. Az is jelentős megállapitás, hogy minden egyes funkciót illetően — kezdve a vezérigazgatótól egészen a középfoku képzettséget igénylő végrehajtó funkcióig — minimális tanulmányi és szolgálatidő feltételeket fognak előirányozni, szabályzatban határozzák meg egyes funkciók konkrét feladatkörét. Ilyen módon természetesen nagymértékben ki lehet majd küszöbölni a hozzá nem értést és a vele együtt járó bürokráciát, a felelősséghiányt. Ugyanakkor mindenki jobban kamatoztathatja hozzáértését, nátermettségét, alkotó kezdeményezését és annak megfelelő javadalmazásban részesül majd.

Igen helyesnek tartom azt is, hogy minden egyes funkcióra vonatkozóan bevezetik a fokozatok rendszerét. Ez kétségtelenül hozzájárul majd a felelősségtudat növeléséhez, a személyi hozzájárulás mértékének figyelembevételéhez, ami kétségtelenül nagy ösztönzőerővel bir majd. Vállalatunkban is nem egy mérnök dolgozik már 10—15 esztendeje, akik ezalatt az idő alatt jelentős tapasztalatra, hozzáértésre tettek szert. Az uj előirások lehetővé teszik az ő sokéves tapasztalatuk anyagi rekompenzációját is.

Természetes, hogy a Határozat hosszas és alapos tanulmányozást igényel. Első olvasásra is világos azonban fő célkitüzése, az, hogy a munkások, mérnökök és technikusok egész munkaközösségét érdekeltté tegyék a vállalatok gazdasági hatékonyságának növelésében azáltal, hogy mindenki tudása, képességei és erőfeszitései arányában részesül javadalmazásban és adott esetben meg kell téritenie a hanyagsága vagy hozzá nem értése okozta károkat. Meg vagyok győződve arról, hogy e határozatnak, — akárcsak pártunk többi intézkedésének — valóraváltása hozzájárul majd egész nemzetgazdaságunk magasabb szinvonalra való emeléséhez.

MOS IOAN,
a Szerszámgépgyár termelési kérdésekkel foglalkozó főmérnöke

Ösztönző határozat

Élénk érdeklődéssel olvastam az RKP KB 1967. október 5—6-i plenárisának a bérezési rendszer javitására és a fizetések emelésére vonatkozó Határozatát. Valamennyi előirás felkeltette érdeklődésemet, de különösen nagy figyelmet szenteltem annak a pontnak, mely előirányozza, hogy a fizetéseket czentul a végzett munka mennyisége, minősége és társadalmi felelőssége szerint kell meghatározni, biztositva a fizetések fokozatai közötti észszerübb arányt. Saját tapasztalataim azt igazolják, hogy a tarifáris besorolási fizetésnek, mint az összfizetést meghatározó eleme szerepének növelése, valamint az egyazon tarifás kategórián vagy a funkción belüli fizetések megkülönböztetése igen időszerü intézkedés.

Mi volt ugyanis eddig a helyzet nálunk, a Fierarul gyárban? Egyes dolgozók, mint például Árkosi Ferenc, Chetu Ioan, Diósi Sándor, Deliman Pascu tudva azt, hogy a tarifáris fizetésüket prémiák s egyéb járulékok egészitik majd ki, nem harcoltak szakmai szinvonaluk javitásáért, hiszen a jelen körülmények között egy magasabb kategória alapfizetése nem haladta volna meg, több esetben még el sem érte volna jelenlegi összjövedelmüket. „Miért törjük tehát magunkat" — mondották. Az, hogy termékeik minősége nem valami kifogástalan, már nem igen érdekelte őket, hiszen nem voltak közvetlenül érdekelve munkájuk minőségének javitásában, illetve a selejtszázalék nem befolyásolta negativan jövedelmüket.

Az uj Határozat értelmében ez a helyzet gyökeresen megváltozik. Eszerint ugyanis a mennyiségileg és — ami uj szempont — minőségileg is kifogástalan munka elvégzése nyomán részesülhet valaki a számára megállapitott fizetésben. Természetes, hogy kifogástalan munkát csak kellő szinvonallal rendelkező dolgozó végezhet. Iparunk fejlődése nem türi meg a közepes, vagy annál gyengébb felkészültséggel rendelkező dolgozó ugy, ahogy végzett munkáját. A tarifáris fizetések jobb arányositása különböző kategóriák szerint, valamint a progressziv differenciálás kategóriákon belül nagymértékben ösztönzi majd a munkásokat szakképzettségük emelésére.

Ugy vélem, nagy jelentősége van annak, hogy a jövőben következetesen alkalmazzák majd a dolgozók anyagi érdekeltségének elvét, ami feltételezi, hogy mindenki munkájának minősége és mennyisége szerint részesül javadalmazásban — ami teljesen megfelel az elosztás szocialista elvének: mindenki képességei szerint, mindenkinek munkája szerint. Igen jelentős véleményem szerint az a megállapitás is, hogy az alkalmazottak anyagi felelősséggel tartoznak mindennemü kárért, amely hibájukból éri azt az egységet, ahol dolgoznak. Igazságos követelmény, hogy aki hanyagságával, hozzá nem értésével kárt okoz a vállalatnak, téritse meg ezt a kárt. Nemzetgazdaságunk nem lehet „jótékonysági intézmény" azok részére, akik valamilyen szubjektiv okból nem képesek teljesiteni a rájuk bizott és vállalt feladatokat.

A Határozat alapján az ugyanazon kategóriába tartozó munkások — fokozatokba való besorolásuk révén — képességeiknek, szakképzettségüknek, munkájuknak jobban megfelelő javadalmazásban részesülnek majd.

A mesterek fizetése is megfelel majd felelősségteljes beosztásuknak és arra ösztönzi őket, hogy minden tudásukkal és hozzáértésükkel a termelés szakadatlan növelését szolgálják.

ANTALFFY ENDRE,
a Fierarul gyár 1-es szektorának főnöke

MILYEN IDŐ várható?

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, október 18-án általában szép idő. Napközben — főleg a délutáni órákban — felhőátvonulások, valószinüleg eső nélkül. Mérsékelt délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A legmagasabb nappali hőmérséklet 20—25, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet pedig 8 és 14 fok között váltakozik.

Várható időjárás október 19-én és 20-án: változó idő, jobbára felhős égbolttal, helyi eső lehetséges. A hőmérséklet lassan csökken.

Megkezdődtek a Nemzetközi Szabványosítási Szervezet műszaki bizottságának munkálatai

Kedd délelőtt megkezdődtek Bukarestben a Nemzetközi Szabványositási Szervezet müszaki bizottságának munkálatai.

A rendezvényen, amelyet a Minisztertanács mellett működő Metrológiai, Szabványositási és Találmányi Főigazgatóság szervezett, 17 európai és észak-amerikai ország szakemberei vesznek részt. A munkálatokat I. Miletineanu mérnök az Állami Szabványositási Hivatal vezetője nyitotta meg. A vendégek nevében dr. Detlev Noack professzor (Németország Szövetségi Köztársasága) szólalt fel.

Az október 17 és 24 között sorra kerülő találkozó keretében faipari szakemberek vitatják meg a következő témát: Panouri pe bază de lemn si alte materiale fibroase lignocelulozice. A vita után szabványositási ajánlásokat dolgoznak ki, az államközi kereskedelmi cserék megkönnyitésére. A munkálatok berekesztése után a részvevők tanulmányi és dokumentációs kirándulást tesznek Arges és Brassó tartományban, ahol különböző faipari egységekbe és hegyvidéki helységekbe látogatnak el.

(Agerpres)

Készüljünk fel idejében a télre!

Ismét felkerestünk két vállalatot. Ezuttal két élelmiszeripari feldolgozó gyárban ellenőriztük: miként végezték el azokat a feladatokat, melyek a tél folyamán biztositják a termelés zökkenőmentes kibontakozását.

Nagyarányú befektetések

Először a Husfeldolgozó vállalatba látogattunk el. A beruházási felelős, Marcu Ioan elvtárs azt ujságolta, hogy a téli előkészületek nagyrészével már végeztek is. Közben elénk tette a távlati tervet, mely most már valósággá vált. Ezt különben tapasztalhattuk, amikor a vállalat üzemrészlegeit látogattuk. Minden munkacsarnoknak szinte megujitották födémszerkezetét, megjavitották ajtóit, s helyre kerültek a nyár folyamán kitört ablakszemek is.

De a Husfeldolgozó Vállalatban nem ez a lényeges, hanem az a nagyarányu befektet[illegible] [illegible]lvet a nyár folyamán végeztek. Több uj nagy teljesitményü gépet szereltek fel. A vágócsarnokot teljes egészében megfiatalitották, s ellátták azt az összes szükséges gépi berendezésekkel. Emelőszerkezeteket, a födémhez rögzitett futópályát és más modern szállitó eszközöket helyeztek üzembe.

A feldolgozó részlegek sem maradtak mostohák. Többek között egy olyan gépi berendezést szereltek fel, mely a szalonnából vonja ki a zsiradékot. Ez a berendezés több,

TOTH SANDOR
HEGEDUS ISTVAN

(Folytatása a 3. oldalon)

Gazdasági ankét

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta Pakisztán Iszlám Köztársaság nagykövetét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára október 17-én, kedden bemutatkozó kihallgatáson fogadta Jamsheed K. A. Marker, Pakisztán Iszlám Köztársaság rendkivüli és meghatalmazott nagykövetét Románia Szocialista Köztársaságban.

Ebből az alkalomból szivélyesen elbeszélgettek.

Ion Gheorghe Maurer elvtárs fogadta Őfensége Gholam Reza Pahlavi herceget

Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke kedd délben fogadta Őfensége Gholam Reza Pahlavi herceget, aki feleségével, Manige hercegnővel baráti látogatást tesz országunkban.

A szivélyes légkörben lefolyt fogadáson részt vett Anghel Alexe, az Országos Testnevelési és Sporttanács elnöke és Ion Drăgan, a Minisztertanács főtitkára.

Ott volt S. H. V. Szanandazsi, Irán bukaresti nagykövete és Abbas Guilanchan, a császári udvar kamarása.

Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke ebédet adott Gholam Reza Pahlavi herceg és Manige hercegnő tiszteletére.

Indira Gandhi látogatása hazánkban

Indira Gandhi, India Köztársaság miniszterelnöke a többi indiai hivatalos személlyel együtt kedden látogatást tett Ploiesti tartományban. India miniszterelnökének kiséretében volt Alexandru Boabă kőolajipari miniszter, Mihai Marin helyettes külügyminiszter, Aurel Ardeleanu, Románia indiai nagykövete, külügyminisztériumi főtisztviselők.

Elsőként a brazi-i kőolajfinomitót és petrokémiai kombinátot tekintik meg. Itt Nicolae Tabîrcă, a Ploiesti tartományi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, Gheorghe Caranfil helyettes vegyipari miniszter, valamint a két vállalat vezetőségének több tagja fogadta a vendégeket. Bujor Olteanu, a brazi-i kőolajfinomitó vezérigazgatója és Valentin Ioniță, a petrokémiai kombinát müszaki igazgatója bemutatta a fő részlegeket, valamint a román kőolaj- és vegyipar e nagy vállalatainak termékeit.

Az atmoszférikus és vákuum-lepárló osztályon a vendégek behatóan érdeklődtek a berendezések működési paraméterei iránt, mivel Guahatiban, India állami szektorának román tervek alapján és román felszerelésekkel épitett első kőolajfinomitójában is működik egy kisebb kapacitásu hasonló lepárló osztály. A vendégek a brazi-i kőolajfinomitóban működő katalitikus reformáló berendezés iránt is érdeklődtek. A nemrégiben megkötött szerződés értelmében ilyen berendezéseket szállit országunk ipara Indiának a Haldiaban épülő kőolajfinomitó számára. Az indiai kormányfő és a többi vendég ezután megtekintette a petrokémiai kombinátban az olefinek gyárát és a polietilén-gyárat, amelyeknek termékei ismertek Indiában.

Ezután megtekintették a ploiesti-i 1 Mai kőolajgépgyárat. A vendégeket itt Mihai Martinescu gépgyártóipari miniszterhelyettes és az üzem vezetői fogadták. Dumitru Nistor vezérigazgató röviden ismertette az üzem történetét s a kőolajipari berendezések fejlesztésében és változatossá tételében elért eredményeket. India miniszterelnöke a hivatalos indiai és román személyekkel együtt ezután megtekintette az üzem berendezésgyártó és szerelő részlegét és egy 3 DH—250 tipusu furóberendezés felállitását. Ez egyike az üzem legjelentősebb termékeinek, amely bel- és külföldön egyaránt nagy elismerésnek örvend. Az üzem dolgozói India miniszterelnökének ajándékoztak egy furóberendezés makettjét.

A továbbiakban a vendégek ellátogattak a hires Valea Călugărească-i szőlőgazdaságba. Ott David Davidescu, a Mezőgazdasági

(Folytatása a negyedik oldalon)

Szombaton megnyilik Bukarestben

A Szovjetunió kereskedelmi-ipari kiállítása

Október 21-én Bukarestben megnyilik a Szovjetunió kereskedelmi-ipari kiállitása. A több, mint 21 000 négyzetméteres területü kiállitáson bemutatják az összes gazdasági ágak mintegy 12 000 termékét a kézmüipari tárgyaktól egészen a kozmikus rakétáig.

A kiállitási terület több, mint 60 százalékát sok száz, különféle tipusu, közöttük nagyszámu legujabb konstrukciója gépnek és felszerelésnek tartják fenn. A közönség megtekinthet majd nyomdaipari gépeket és felszereléseket, különböző tipusu traktorokat, mezőgazdasági gépeket, utépitő gépeket, 40 tonnás önüritő tehergépkocsikat, Zaporozsec és Moszkvics személyautókat, fémfeldolgozó szerszámgépeket, textilipari berendezéseket, elektronikus készülékeket és felszereléseket, köztük lézer-felszereléseket, mérő- és ellenőrző készülékeket, elektronikus számitógépeket. Működés közben bemutatnak néhány szinestelevizió-készüléket. Kiállitanak továbbá optikai müszereket, órákat, filmipari, orvosi készülékeket és müszereket, valamint a háztartási villamoscikkek bő választékát: rádió- és televiziókészülékeket, magnetofonokat, porszivókat, hütőszekrényeket, főzőkályhákat, mosógépeket, stb.

A kiállitás hiven szemlélteti majd a Kozmosz felkutatásához használt technikát, az atomenergia békés célu felhasználását, valamint a repülőtechnikát. Kiállitanak különféle mesterséges holdakat, tudományos ürállomásokat és kozmikus rakétákat, köztük a Vosztok 1-et, amellyel Jurij Gagarin, az első ember a Kozmoszba repült. Látni fogjuk atomerőművek makettjeit, a legujabb szovjet repülőgépek, köztük a TU 154-es makettjeit. A Băneasa repülőtéren működés közben mutatnak majd be különböző tipusu repülőgépeket és helikoptereket, a Herăstrău-tavon pedig számos folyami járművet.

Külön standokon kapnak helyet a kőolaj- és vegyipari, a kohóipari, a könnyü- és élelmiszeripari termékek, iparművészeti és kézmüipari cikkek.

A kiállitás több, mint három hétig lesz nyitva s ez idő alatt divat parádét is rendeznek, amelyen bemutatnak több, mint 200 női, férfi és gyermekkonfekció és kötöttárumodellt, játékfilmeket és rövidfilmeket vetitenek, müszaki előadásokat tartanak.

(Agerpres)

Megérte

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek teendőit meghatározva az alapszabályzat rámutat azokra a fő irányokra, amelyekben a szövetkezeti tagoknak a közös tulajdonon alapuló együttes munkája összpontosul. A mezőgazdasági szövetkezet egész tevékenységének célja szüntelenül növelni a parasztság jólétét, társadalmi-kulturális téren felemelni a falut a civilizáció egyre magasabb szinvonalára, biztositani az összes dolgozók, az egész társadalom ellátását a szükséges mezőgazdasági termékekkel.

E nagyszerü cél eléréséhez szövetkezetünk, a vingai December 30 egység is hozzájárul, hiszen az évről-évre növekvő hozamok biztositják a tagság életszinvonalának növekedését. A különböző részlegek harmonikus fejlesztése olyan fontos, mint embernek a levegő. Enélkül nincs élet, nincs fejlődés. Igy mi is arra törekszünk, hogy a mezőgazdasági termeléssel egyidőben növekedjen az állattenyésztő telep részaránya az összjövedelemben. Elmondhatjuk, hogy az utóbbi években hozott intézkedések jelentősen befolyásolták a pénzjövedelem növekedését. Például ma már az állattenyésztő részleg a szövetkezet összjövedelmének mintegy 40 százalékát biztositja. Emellett az állattenyésztés hozzájárult a munkaerő ésszerü felhasználásához. Ezt bizonvitja az is, hogy az elmult évekhez viszonyitva nagyobb a 100 hektáronkénti állatsürüség s a munkaerő felhasználásának foka sokkal magasabb.

Az állatállomány gyarapitása és a hozam növelése közvetlenül összefügg a fajtaválasztási intézkedések alkalmazásával, a szaporitás tudományos megszervezésével. Ezek az intézkedések gyakran nem is követelnek különösebb beruházást, csupán sok, rendkivül sok ismeretet, kezdeményezőszellemet, kitartó és szenvedélyes munkát. Elmondhatjuk, hogy nálunk valamennyi megtalálható. Igy az elért haladás, a kiválasztás módszerének és eszközeinek következetes, évről-évre történő alkalmazásától függött és függ. Ennek tudható be, hogy mind a tehén, mind a borju tervezett létszámát tulszárnyaltuk. De nemcsak a létszám, hanem a tejhozam is növekedett. Eddig 15 literrel tehenenként.

Az állattenyésztésről beszélünk, igy hát nem szabad szem elől téveszteni a sertéstenyésztést sem, hiszen ennek is jelentős szerepe van a bevétel növelésében. Eddig mintegy másfél tonnával több sertéshust értékesitettünk az előirányzatnál. Ugyszintén két tonnával több marhahust adtunk el.

Ennek köszönhető az, hogy eddig már közel 1 280 000 lej bevételt értünk el az állattenyésztésből. Ez azt jelenti, hogy a tagság jövedelme két lejjel nő a tervezetthez viszonyitva.

A jó eredmények mindenekelőtt annak köszönhetők, hogy az állattenyésztésben dolgozó szövetkezeti tagok maradéktalanul alkalmazzák a szakember utmutatásait, a legapróbb részletekig megismerték külön-külön minden állat hozambeli és más sajátosságait. Mindezeket szem előtt tartva a takarmányozásban, a szaporitásban, a kiválasztásban, az istállóprogram alkalmazásában feladataikat nagy szakmai hozzáértéssel oldották meg. Igyekezetüket megfelelőképpen jutalmazzuk is, javadalmazásuk termelési eredményeik arányában történik... Neveket emlitsek?... Nem tudom, kiről irjak, hiszen valamennyien dicséretet érdemelnek, mert egy emberként küzdenek pártunk IX. kongresszusa célkitüzésének valóraváltásáért.

CIULIAC FLORIAN
a vingai December 30 mtsz könyvelője

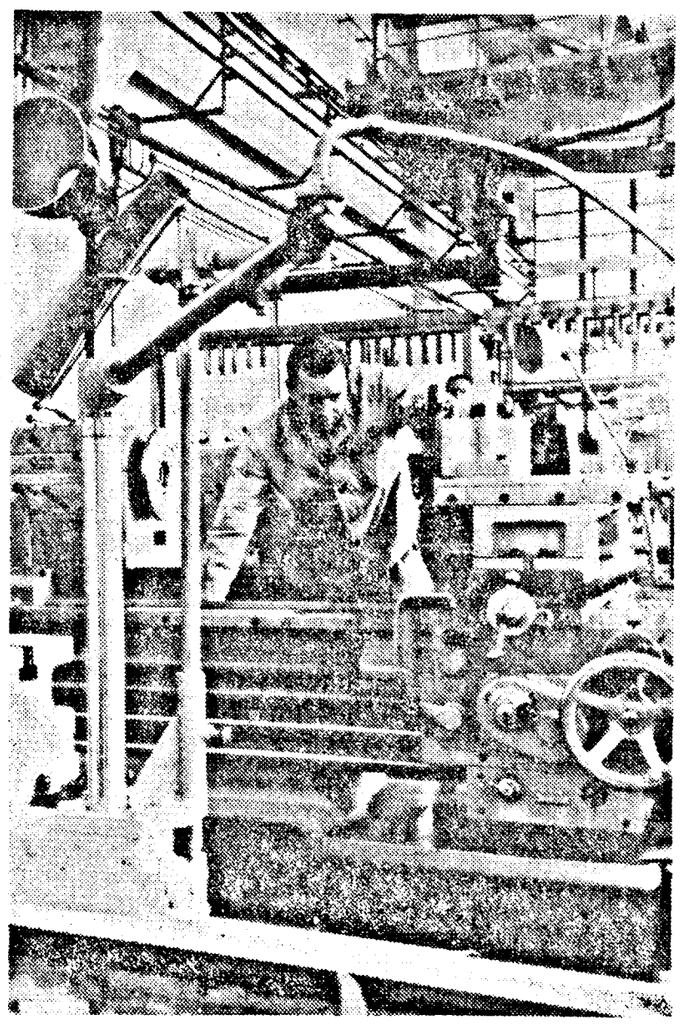

Egy ujabb sorozat esztergapad került átadásra a Szerszámgépgyárban. A gépbeállitók és a minőség ellenőrök minden mechanizmust ujra átvizsgálnak.

LAPUNK TARTALMÁBÓL:

- Olvasóink leveleire válaszolunk
- Utószó a keddi krónikákhoz

2. oldal.

- Ha a riporternek balszerencséje van...
- Hivatásul a nevelést választották

3. old.

SPORT

Labdarúgó bajnokságok

Tartományi

A tartományi labdarugó bajnokságban vasárnap a 8. fordulót bonyolitották le. E forduló után ismét Csákova került az első helyre, mig az Arta Textilă az ICA-tól elszenvedett veresége következtében a 3—4 helyre esett. Az aradi csapatok mind előbbre léptek. Igy például a Teba az ötödik, az ICA a nyolcadik, Pécska pedig pillanatnyilag a kilencedik helyen áll. A forduló eseményei: Temesvári Soimii — Zsombolyai Ceramica 6:0, Temesvári Progresul — Detta: Furnir 1:0, Teba — Nadrági Laminorul 4:1, Lippai Luptătorul — Lugosi Voința 1:1, Temesvári Arta Textilă — ICA 2:3, Pécskai Progresul — Zsombolyai Recolta 1:1, Csákovai Progresul — Kécsai Gheceana 1:0.

A bajnoki táblázat:

Csákova	8	6	0	2	10: 4	12
T. Soimii	8	5	1	2	20: 4	11
Arta Textilă	8	5	1	2	11: 6	11
T. Progresul	8	5	1	2	14: 9	11
Teba	8	5	0	3	13:10	10
Furnir	8	4	1	3	12: 7	9
Lippa	8	3	2	3	10: 8	8
ICA	8	3	2	3	12:13	8
Pécska	8	2	3	3	7: 9	7
Recolta	8	3	1	4	7:12	7
Lugos	8	2	2	4	9:14	6
Laminorul	8	1	4	3	8:14	6
Ceramica	8	2	1	5	9:13	5
Kécsa	8	0	1	7	2:16	1

Rajoni

Kisiratos-Fenlak 3:1 (1:0)

A rajoni labdarugó bajnokság 7. fordulója során Kisiratos együttese a fenlakiakat látta vendégül. A találkozó jóiramu játékot hozott s a vendéglátóknak csak nehezen sikerült kétvállra fektetniök a fenlaki együttest. Az első félidőben sokat rohamoz a hazai együttes, különösen Antal és Gyüre révén, de a gólszerzés csak a 35. percben sikerült először. Ekkor Gyüre jól ivelt szögletét Antal fejelte hálóba. A kisiratosi együttes fordulás után is rohamoz és az 57. percben Faragó révén 2:0-ra, majd a 78. percben a fiatal Gyüre egyéni akció után 3:0-ra növeli a kisiratosiak előnyét.

Ezután a vendégek támadnak többet s a mérkőzés vége felé Almási csak szabálytalanság árán tudja megakadályozni Sandut a gólszerzésben. A megitélt 11-est Mihailovici értékesitette, kialakitva ezzel a 3:1-es végeredményt.

A győztes csapatból Gyüre, Faragó és Antal mig a vendégektől Mihailovici játéka emelkedett ki.

☆

Az ifjusági mérkőzést a pályán a vendégcsapat nyerte, azonban a kisiratosiak óvtak, mert az ellenfél idősebb játékosokat szerepeltetett. Az óvásnak helyt adtak, s igy a találkozót 3:0 arányban a kisiratosiak javára irták.

A Kisiratos II. Szemlakon vendégszerepelt, ahol 6::0 arányban vereséget szenvedett.

TAKÁCS ZOLTÁN

Utószó a keddi krónikákhoz

A szélső-játékról

Napjaink labdarugása „sulyos" betegségben szenved: krónikus védekezési tultengése van. Csapataink nagy többsége elsődleges feladatának tartja a védekezést. A „gólt ne kapjunk — aztán majd meglátjuk" elvvel küldik az edzők pályára idegenben a csapatokat. Az ilyen tömörülő védelmek ellen csak a széleken vezetett támadásokkal lehet sikerrel felvenni a küzdelmet. A szélső-játék a modern labdarugás egyik alapfeltétele. Eredményes csatárjátékot csak a jó szélsőkkel rendelkező csapatok tudnak produkálni. A védekező együttesek tizenhatosán belül — középen — gyakran 5—6 játékos tolong néhány négyzetméternyi területen. Áttörni ezen a védőfalon szinte lehetetlen. A szélsőknek viszont csak egy hátvédet kell átjátszaniok és máris veszélyes helyzetet teremthetnek. Ezért sikeresebbek a széleken vezetett akciók.

A CFR már hetek óta csucsformájához közel álló teljesitményt nyujt. Vasárnap is jól és eredményesen játszott az együttes. Sikereinek titka a szélsők ragyogó játékában rejlik. Czakó I és Bescuca llendületes elfutásai, jól időzitett pontos beadásai és egyéni kapuratörései állandóan zavart keltettek az ellenfél védelmi soraiban. A kolozsvári hátvédek nem is igen tudták feltartóztatni őket. Négy gólt lőttek a vasutas fiuk, de még többet is lőhettek volna, ha a belső csatárok, Gyenge és Curtu, mozgékonyabbak és szemfülesebbek lettek volna. Különösen — bocsánat az olcsó szójátékért — Gyenge volt gyenge. Nem találja helyét a középcsatár poszton. Átadásai pontatlanok és rosszul időzitettek voltak. Csak egy dolog sikerült neki: sportszerütlen, sipszó utáni gesztusaival felidegesiteni a nézőket. A tehetséges játékos hullámvölgyben van. Ha feljavul játéka, akkor idegileg is biztosan kiegyensulyozottabb lesz. A teljes igazság kedvéért még azt is el kell mondanunk, hogy a kolozsvári csapat mezőnyben nem játszott alárendelt szerepet. Nyilt sisakkal játszott. Ezt bizonyitják kidolgozott és... kihagyott gólhelyzetei is.

☆

A Vagonul is értékes pontokat szerzett Nagybányán. Nem állt be védekezni, bátran támadott és megszerezte a győzelmet. Csatárainak erejéből azonban csak két gólra tellett. Elsősorban azért, mert a támadósor játéka kissé féloldalas volt. Macavei kezdi ujra megtalálni régi önmagát, bátran és szellemesen játszott, elfutásaival állandó rettegésben tartotta a nagybányai védelmet. Sajnos, Stănoaie még mindig a régi. Hát ezért volt a kék-fehérek támadójátéka féloldalas.

☆

— Nincs igazság — mondogatták az UTA—FC Arges mérkőzés után a nézők. A játék képe alapján gólokkal kellett volna győznie a textilgyári együttesnek. Jól játszott a csapat. Valósággal kapujához szegezte ellenfelét. A döntetlen ellenére elégedettek voltak a nézők. Legalábbis a mutatott játékkal. Ezért tapsoltak hálásan a levonuló fiuknak. Ilyen sem volt már évek óta! A pitestick alárendelt szerepet játszottak. Bevonultak kapujuk előterébe, területet védtek és csak a döntetlenért küzdöttek. Ebben az esetben a „cél nem szentesitette az eszközt", mert amit Barbu és társai mutattak, az minden volt, csak labdarugás nem. És mégis sikerült elvinniök egy pontot. Igaz, ebben az UTA csatárok is ludasak voltak. Ezt a „vasbeton" védelmet csak ugy lehetett volna feltörni, ha a szélsők „bekeritő hadmozdulatokkal" el tudtak volna jutni az alapvonalig és onnan játszották volna vissza a labdát. Ehhez viszont gyors összjáték és klasszis szélső kellett volna. De ez nem volt. Szélsőink a taktikailag hibás, de könnyebb megoldást választották: magasan ivelték be a kapu előtt tömörülő bolyba a labdát. Belső csatáraink azonban még nagyon messze vannak attól, hogy tenyérnyi területen levegyék a labdát, tisztára játszák magukat és gólt szerezzenek. Ezért próbálkoztak a textilgyári fiuk inkább csak átlövésekkel, távoli bombákkal. De ezen a mérkőzésen a válogatott formában védő Coman egyszerüen nem tudott hibázni. Oroszlánrésze volt a döntetlen kialakulásában. És ha elgondoljuk, hogy nem is olyan régen még aradi volt...

O. K.

Kézilabda

Biztosan győztek a közüzemiek

ICA—Temesvári Politehnica 13:5 (8:2)

A két sereghajtó küzdelméből az aradi együttes került ki győztesen. A győzelem jogosságához nem fér kétség. Az ICA végig támadott, irányitotta a mérkőzést. A vendégek inkább a reklamálással, felesleges kommentálásokkal vetették észre magukat. Már az első percekben elhuz az ICA, Martin, Gheorghevici és Albert egymásután szerzik a gólokat. Az első félidőben a hazai csapat nyolc góljával szemben a Politehnica csak kétszer volt eredményes.

A játék képe fordulás után sem változik, mindjárt a birói sipszó után Martin góloz, őt Vlad és Gheorghevici követi. Az első félidőben szerzett előny igy még inkább növekszik, végül az ICA biztos 13:5 arányu győzelmet szerez. Az imponáló eredmény némiképp feledteti a mult hetekben elszenvedett vereségeket, azonban a csapatnak tovább kell javulnia ahhoz, hogy sikerrel helytállhasson a bajnokságban.

Az ICA góljait Martin (5), Gheorghevici (3), Albert (3), Bugariu és Vlad szerezték. A vendégcsapat részéről Maurer (3), Gabriel és Blum volt eredményes.

A Sportiskola lányai nyerték a rangadót

Tanulók Sportiskolája-UTA 12:9 (8:4)

A nagy érdeklődéssel várt összecsapást — mint ahogy azt legtöbben remélték — a Tanulók Sportiskolája kézilabdázói nyerték, riválisukkal, az UTA-val szemben. Silbereis edző lányai különösen az első félidőben nyujtottak jó játékot s ekkor négy gólos vezetésre tettek szert. Fordulás után a játék kiegyenlitődött, az UTA is sokat támadott s a gólokat véve alapul, ebben a játékrészben a textilgyériak voltak eredményesebbek, de az első félidőben született különbségen csak szépiteni tudtak.

A Sportiskola legeredményesebb játékosai Tudor Fl. (4), Bota C. (3), Kaupert (3) és Pop (2) voltak. Az UTA góljait Bakos (3), Mitaru (2), Tumele (2), Rosu és Baciu szerezték.

Vörös Trikó-Temesvári 4. számú Liceum II. 10:10 (4:1)

A Vörös Trikó női kézilabda együttese vasárnap a temesvári 4. sz. Liceum II-t látta vendégül. A kötszövöttárugyár kézilabdázói meglepően jól kezdtek s az első félidőben 4:1 arányu vezetést értek el. A második félidő elején előnyüket méginkább növelték, olyannyira, hogy egy adott pillanatban már 6:1 volt az eredmény. Ekkor azonban érthetetlenül idegeskedni kezdtek s a temesvári középiskolások egyre-másra szerezték góljaikat. A Vörös Trikóból Bădin, Pavel, Rusu és Suciu játéka érdemel említést.

(—sz)

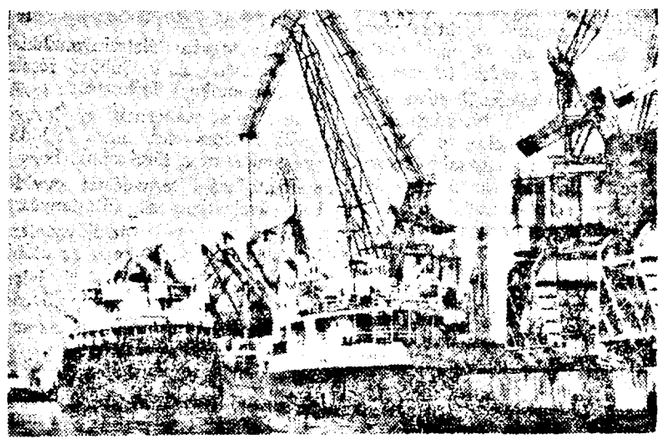

KONSTANCA. Kikötői pillanatkép.

Ismerjük meg törvényeinket

Olvasóink leveleire válaszolunk

BANDUR GYULA olvsónknak: Egyik nemrég megjelent tanácsadónkban, amikor a kölcsönről irtunk, megemlitettük már, mennyire fontos, hogy a 250 lejen felüli kölcsönök esetében elismervényt kérjünk. Cikkünkből az is kitünt, hogy az elismervény még nem akadályozza meg a kölcsönkérőt abban, hogy visszautasitsa a pénz megtérítését. Abban az esetben, ha a kölcsönkérő jószántából nem hajlandó visszaadni az összeget, a kölcsönadó nem tehet mást csak azt, hogy a törvényszékhez folyamodik, hisz törvényeink nem engedik meg az önkényeskedést (a pénz erőszakos visszavételét). Ilyen esetekben a törvényszékhez fordulónak irásban kell benyujtania kérését, melyet természetesen fel kell bélyegezni.

Szükséges még tudni, hogy irott elismervényekbe általában be szokták irni milyen jogcimen adták át az összeget. (Kölcsön, eladott ingóság ára, stb.) Ezt a jogcimet nem lehet megváltoztatni, tehát nem lehet azt mondani, hogy az az összeg, amelyet kölcsönkértünk, maradjon a tulajdonunk, mondjuk, mint az Ön esetében, örökségből kijáró részként.

A kölcsön és az örökség két különálló jogi probléma és teljesen más megoldást nyer mindegyik. Különben is az örökségek esetében közjegyzőhöz kell folyamodni, mert csak az tudja megállapitani, kik az örökösök és mihez van joguk.

☆

L. C. JELIGÉRE. Olyan esetekben, amikor az elhunyt halála előtt adás-vételi szerződésben rendelkezett vagyonáról, az örökösök az eladott vagyonból nem részesülhetnek.

Az adás-vételi szerződést meg lehet támadni a törvényszéken. Az örökség csak abban az esetben nyilik meg, ha a törvényszék az adás-vételi szerződést semmisnek nyilvánitja.

A Vörös Lobogó jogi tanácsadója

És még valamit. Az adás-vételi szerződés megtámadását ahhoz a törvényszékhez kell beadni, amelynek hatáskörében található az ingatlan.

NYUGDIJAS JELIGÉRE. Amint leveléből kitünik, iratait már átvizsgálta a néptanács népjóléti osztálya. Ez az illetékes szerv olyan felkészült szakemberekkel rendelkezik, akik el tudják dönteni, hány évi munkaidőt lehet hivatalosan elismerni az Ön által teljesitett szolgálatból. Arra is fel szeretnénk hivni a figyelmét, hogy a nyugdijtörvény alapján tanukihallgatással éveket igazolni csak akkor lehet, ha irásbelileg is bizonyitott meghatározott mennyiségü munkaévekkel rendelkezik. Ha a néptanács népjóléti osztálya nem engedélyezett Önnek tanukihallgatást, annak csak az lehet az oka, hogy Ön nem tudott megfelelő munkaévmennyiséget iratokkal bizonyitani. Lehetséges, hogy Ön még nem fordult az állami irattárhoz. Ha ez igy van, gondoljuk, hasznos lehetne ott is utána néznie: nem léteznek-e olyan irásbeli bizonyitékok azoktól a vállalatoktól, amelyeknél dolgozott, s amelyekből kiderülne: milyen időszakban volt alkalmazásban. Természetes, legjobb lenne, ha megtalálná elveszett munkakönyvét, hisz akkor lehetségessé válna nyugdija ujraszámitása. Abban az esetben ha valaki nincs megelégedve a néptanács népjóléti osztályának határozatával, vagyis ugy érzi, hogy jogait megsértették, a kiadott határozatot a törvény által előirt időben meg lehet támadni, de nem a törvényszéken, hanem a tartományi néptanács megfelelő szervénél.

☆

Ismételten kérjük olvasóinkat, hogy leveleikben tüntessék fel pontos lakáscimüket. Abban az esetben, ha problémáikkal nem kivánnak a nyilvánosság elé lépni, kérjük, válasszanak maguknak jeligét, hogy leveleikre az ujság hasábjain válaszolhassunk.

ADLER ÁRANKA, törvényszéki biró

hova menjünk hol szórakozzunk

rádió

Szerda, október 18.

BUKAREST I.

Hirek: 5, 5.30, 6, 6.30, 7, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 20, 22, 24, 2.55. Gazdasági krónika: 11.03. Könnyüzene: 11.18, 13.13, 14.30, 16.15, 0.05, 2.02. Vizállás jelentés: 11.50. Szerelmi dalok: 12. Irodalmi müsor: 12.15, 15.05, 22.45. Operettáriák: 12.25. A furulyától a nagy együttesekig: 12.35. Müsor-ismertetés: 13.10. Népdalok: 13.30, 15.20, 16.45, 20.50. Szólisták, együttesek: 14, 18.25, 23. Miért, honnan, mióta?: 14.15. Közlemények: 15.40. Tangók: 15.50. Rádióegyetem: 16.30. A civilizáció történetéből: 17.10. Szimfonikus zene: 17.40, 22.50. Ipari adás: 18.05. Az ifjuság antennája: 18.40. Román dalok: 19. Sport: 19.30. Zenei varieté: 19.40. Egy dal az Ön cimére: 20.30. Szülők, figyelem: 21.05. Dal-magazin: 21.25. Egyik daltól a másikig: 22.15. Időjárás-jelentés: 2.

BUKAREST II.

Hirek: 7.30, 8.30, 10, 12, 14, 17, 19, 21, 23, 0.55. Müsorismertetés: 12.03. Népdalok: 12.06, 13. A román nyelv ódája: 12.30. Tallózás a napilapokban: 13.30. Könnyüzene: 13.50, 15.15, 16, 18, 19.03. Déli hangverseny: 14.08. Operarészletek: 15, 17.10. Szimfonikus zene: 15.48, 16.30, 18.40, 20, 23.22. Orvosi tanácsok: 16.15. Ion Murgu tárogatózik: 16.20. A XX. század irói: 17.40. Filmujdonságok: 18.25. Német nyelvlecke: 19.10. Radu Serban dalaiból: 19.30. Régi előadóművészek: 19.45. Zenei legvező: 21.05. Rádiószinház: B. S. Delavrancea: Luceafărul: 21.30. Román dalok: 23.07. Zenei mozaik: 23.52.

filmek

MURESUL: Hogyan lophatsz egy milliót (10, 12, 14.15, 16.30 18.45, 21).

STUDIÓ: Jutalom (10, 12, 15 17, 19, 21).

IFJUSÁGI: Az idegen. Kiegészités: A pacsirta legendája (11, 14 16, 18, 20).

VICTORIA: A szüz jegyében. Kiegészités: A vegyipari dolgozók országos konferenciája (11, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): A dzsungel leánya (18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): Tanu a városban. Kiegészités: Tudományos láthatár (17, 19).

MIKELAKA: Rőtszakáll (18).

GRĂDISTE: Tu Hau asszony (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA:

PÉCSKA: A fekete párduc.
NAGYLAK: Forrongó évek.
KÜRTÖS: Amig egészséges vagy.
VILÁGOS: A mi házunk.
PANKOTA: Az elvarázsolt szigetek.
VINGA: Sasok között.

televizió

szerda

14.40 Labdarugás: Bukaresti Rapid—Plovdivi Trakia.
17.00 Gazdasági krónika.
17.30 Gyermekeknek.
18.00 Az ifjuság klubja.
18.30 Hiradó.
18.45 Munkában a felvevőkamera.
19.30 Ég és pokol (film).
21.00 Labdarugás: Glasgowi Celtic—Buenos Aires-i Racing (Interkontinentális kupadöntő).
22.45 Hiradó

Színház

SZERDAN, október 18-án este fél 8 órakor: *Procesul Horia* (D bérlet);

CSÜTÖRTÖKÖN, október 19-én este fél 8 órakor: *Procesul Horia* (E bérlet);

SZOMBATON, október 21-én este fél 8 órakor: *O întîmplare cu haz* (bemutató, A bérlet);

VASÁRNAP, október 22-én, délután fél 4 órakor: *Opinia publică* (bérletszünet), este fél 8 órakor: *O întîmplare cu haz* (K-bérlet).

hangverseny

Szerdán, október 18-án este 8 órakor a Kulturpalota kistermében kerül sor az évad első kamarazene hangversenyére, amelyet az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarának és énekkarának tagjai rendeznek.

Müsoron: V. FILIP: Román szvit (hegedüszólló), DEBUSSY: Noctürn és rapszódia klarinétra és zongorára, Dalok, BEETHOVEN: I. hegedü-zongora szonáta, MOZART: Ötös klarinétra, két hegedüre, mélyhegedüre és gordonkára.

Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

múzeum

Az aradi Tartományi Muzeum megtekinthető — hétfő kivételével — naponta 10—13 és 17—20 óra között a Kulturpalotában.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg:

— az 1848-as forradalom muzeuma;
— állandó régészeti kiállitás;
— képtár;
— Arad környéki állandó néprajzi kiállitás;
— „Az 1877—1878-as román függetlenségi háboru 90. évfordulója" cimü időszaki kiállitás.

★

Az Arad-városi müszaki-gazdasági tájékoztató kiállitás naponta 10 és 13, valamint 16 és 19 óra között tekinthető meg a Horia utca 6. szám alatt. Szombaton és vasárnap a kiállitás 10 és 13 óra között van nyitva.

☆

A Termés Napja alkalmából rendezett **népmüvészeti kiállitást** naponta 10 és 13, valamint 17 és 20 óra között lehet megtekinteni az Alimentara HKSZ Alecsandri utca 1. szám alatti klubhelyiségében.

Mi, közösen

Visszhang

Fiatalok és öregek. A mult, jelen és jövő hordozói. Két nemzedék. Egymás meg nem értése vagy éppen megérteniakarása nem ujkeletü. Az emberiség évezredek óta hordozza magában ezt a meg-megujuló problémát. Ifjak és idősek. Apák és fiuk. Mindig voltak és mindig lesznek. Hogy nincs közöttük tökéletes nézetazonosság? Ez igy helyes. Szükség van a fiatalok lendületére, lelkesedésére, de az idősebbek tapasztalatára is.

Két nemzedék. Két külön világ? Nem. Bár ellentmondás adódik köztük éppen elég, egyazon társadalom tagjai mindannyian. Kovách Géza vitaindító ankétjából kicsendül, hogy ezek az ellentétek nem antagonisztikus jellegüek. Kölcsönös megértés, közeledés révén könnyen felszámolhatók.

De miből is adódik az ellentét? Véleményem szerint abból, hogy ugyanazt a kérdést más-más szemszögből nézi és itéli meg a két generáció. Például a modern táncokat nézve az idősebbek rezignált nosztalgiával gondolnak vissza az elegáns keringőkre, a lassu tangók, az angolvalcerek divatjára. Az a véleményük, hogy minden modern gyorsritmusu tánc értelmetlen ugrabugrálás, melyből hiányzik a szépség, az elegánciа, a müvésziség.

Mit mondanak a fiatalok?

Szerintük — és ebben igazat adunk nekik — megváltozott az élet ritmusa. A modern táncok ezt a meggyorsult életritmust tükrözik. A tizenvalahányéveseknek már vérükben pezseg ez a ritmus. Ezért táncolnak szivesebben cha-cha-chat mint angolvalcert, ezért nem tud kimenni a divatból minden szülői ellenszenv és tiltás ellenére a twist.

K. Laci 19 éves. Kitünő tanuló és példás magaviseletü. Szépen, izlésesen öltözködik és táncol.

— Nem értem — mondja — mi rossz van abban, hogy valaki szeret twistelni? Ez egy divatos, modern tánc, amelyet igy kell táncolni, ahogyan mi táncoljuk. Csak nem azt várják tőlünk, hogy tangóban járjuk a twistet és keringőben a cha-cha-chat? Apáink idejében is voltak, akkor modernnek számitó, gyorsritmusu táncok. Például a simmi és a charleston. Tőlük sem követelte senki, hogy a simmire rezgőcsárdást ropjanak. Miért remélnek ők most tőlünk ilyesmiket? Nincs ebben a táncban semmi kivetnivaló, semmi erkölcstelenség, bujaság, hiszen a partnerek egymástól kartávolságnyira táncolnak. Hogy tul gyors a ritmus? Az a jó, legalább levezethejük felesleges energiánkat. Az igaz, hogy köztünk is akadnak olyanok, akik feltünési viszketegségben szenvednek, hangoskodva, eltulzott, széles mozdulatokkal, szinte lökdösődve táncolnak. Igy akarnak eredetieknek látszani. Őket mi magunk is elitéljük. A fájdalmas az, hogy az idősebbek az ilyenfajta „bemutatók" alapján törnek pálcát dalaink és táncaink felett és ilyen viselkedésü fiatalok alapján vonnak le végső következtetéseket a fiatalságról. Elfelejtik, hogy ők is voltak fiatalok.

Nagyon sok fiatal érzi ugy, hogy mi, felnőttek tulságosan nagy fontosságot tulajdonitunk olyan apróságoknak, mint az öltözködés, tánc, hajviselet, stb. és közben elsikkadnak ezeknél sokkal fontosabb kérdések. Nem mintha a fentebb emlitett dolgok — összességükben — nem lennének fontosak, de különkülön egyik sem életbevágó kérdés. Egyik volt tanitványom igy vall erről:

— Egy szülőnek kényelmesebb csak a külsőségek után érdeklődni, hogy milyen a hajad, miért táncolsz igy, miért viselsz ilyen ruhát, de közben egyáltalán nem törődik azzal, hogy mi van itt bent, gyermekük lelkében, mi az ő véleménye az élet által felvetett kérdésekről. A legkönnyebb azt mondani: én nem ilyen voltam, de ezzel nem oldottunk meg semmit.

R. Viorel 19 éves lakatos is felnőttnek érzi magát. Ezt tanusitják gondolatai, szavai:

— Sajnos, még elég sok olyan magatartásu fiatal van, akiket joggal szólnak meg az idősebbek. Ezeket mi is elitéljük. Nemcsak beatles frizurájukért, farmer nadrágjukért, táncaikért, szórakozási formájukért, — hisz ezeket kinőhetik, mint a többi gyermekbetegséget, hanem elsősorban életfelfogásukért. Számukra semmi sem fontos, csak a pénz és szórakozás. Ők nem akarnak tovább tanulni, olvasni, müvelődni, szakmájukban fejlődni, őket csak a szórakozás érdekli, ha mindjárt igazolatlan hiányzás árán is. Kevesen vannak az ilyenek, sokkal kevesebben, mint mi. De szemet szurnak és lehetőséget adnak a felnőtteknek, hogy esetleg hibásan általánositsanak. Mert attól, hogy valaki a twistet twistnek táncolja vagy éppenséggel miniszoknyában jár, még lehet hasznos tagja a társadalomnak...

Fiatalok és idősek. Két generáció. Mennyi kérdést vet fel az élet! Ki oldja meg őket? Mi, közösen. Mindannyian, kik ha testben már nem is, de lélekben fiataloknak érezzük magunkat. Közelednünk kell egymáshoz, néha a kérdéseket vizsgáljuk meg „a másik szemüvegén keresztül is". S ezt a közeledést nekünk, a mai felnőtteknek kell elkezdenünk. Becsületesen és őszintén. Hozzáértéssel és felelősséggel. Nemcsak hozzászólásokkal, de tettekkel is.

OROSZHEGYI KÁROLY
tanár

Az aradi Gépjavító Üzem

alkalmaz

— vasesztergályosokat
— lerakatfelelőst
— szakképzetlen munkásokat
— autogén- és villamos hegesztőt
— raktárost

Felvilagositást nyujt a vállalat személyzeti-adminisztrativ osztálya, Kogălniceanu utca 45 szám.

AZ ARADI LIBERTATEA GYÁR

● szakképzett richtolókat és cipészeket alkalmaz

● A szakképesitő tanfolyamokra 18 éves ifjakat keresnek lehetőleg a vállalat ipari övezetéből

Felvilágositást nyujtanak a vállalat munkaszervezési és személyzeti osztályán.

Törpe vízierőmű

Nagybánya és a máramarosi bányamedence kitermelései ujabb forrásból kapnak villamos energiát, a Fernezelyen lévő hidrotechnikai rendszer gyüjtő tavából táplált 4.2 megawattos törpe vizierőműből. A román gyártmányu aggregátokkal és berendezésekkel felszerelt törpe vizierőmü évente 23—25 millió kilowattóra villamosenergiát fog termelni, vagyis ötször annyit, mint 1938-ban az egész tartomány energetikai bázisa.

Az uj törpe vizierőmü technológiai próbáinak befejezésével egyidejüleg elkészültek a fernezelyi hidrotechnikai rendszer építési és szerelési munkálatai is, ami hozzájárul Nagybánya város vizellátásának javitásához.

(Agerpres)

Hivatásul a nevelést választották

Ott állnak az élet küszöbe előtt. Még néhány lépcsőfok, még néhány határozott lépés és szélesre tárul előttük az élet kapuja. Belép rajta az a 34 fiatal leány, 18—19 évesek. Komolyak és lelkiismeretesek. Teljes felelősségtudattal készülnek a nagy eseményre: hivatásukat gyakorolni, gyermeket nevelni. Kicsiny, 3, 4, 5 esztendős apróságokat. Elhinteni mindenre fogékony agyukban a tudás első magvait. Helyes irányt szabni nyiladozó, az őket körülvevő világra csodálkozó értelmüknek.

Ötödéves óvónőképzősök. Ebben a tanévben még a pedagógiai liceum diákjai. De jövő nyáron már valamennyien diplomás óvónők. Nem kétséges, hogy mind a harmincnégyüknek sikerülni fog az államvizsgája. Jól tanulnak, az osztály, a KISZ alapszervezet tanulmányi helyzetét illusztrálja az általános média, amely hetes fölött van. Tizenketten pedig az éltanulók gárdájába tartoznak. Senki sem bukott meg, pótvizsgára sem az elmult tanévben.

Ha végeztek, ha megkapták diplomájukat, öt esztendei kemény, kitartó muunkájuk gyümölcsét — az a vágyuk, hogy visszatérjenek szülőfalujukba és ott gyakorolják nemes hivatásukat. Tudják, hogy szükség van rájuk, hogy várják

KISZ választások az iskolákban

őket Krisána és Bánát tartomány falvaiban. Gyakran beszélgettek már arról, hogy s mint lesz, ha elfoglalják munkahelyeiket, hogyan fognak dolgozni, miként igyekeznek majd csak a szépre, a jóra nevelni a rájuk bizott apróságokat, milyen közhasznu ténykedésekkel töltik ki szabadidejüket.

Beszélj, viselkedj és cselekedj természetesen — ez az, amivel megnyered a felnőttek és a gyermekek bizalmát, kivivod szeretetüket és becsülésüket. Ez és még sok más fontos időszerü probléma vetődött fel az osztály KISZ alapszervezetének immáron utolsó választási közgyülésén. A hivatásra való felkészülés, a tanulás, a pedagógiai gyakorlat — büszkén mondották, hogy ezen a téren is milyen eredményeket értek el — a jövő héten kezdődő meditációs és konzultációs órák, amelyeken valamennyien részt vesznek, ismereteik, tudásuk elmélyitése érdekében. Hogy az utolsó nagy erőpróbán ne vailjanak szégyent.

Komoly, szorgalmas osztály az V. b, a leendő — és nem is oly sokára — óvónők utolsó éves osztálya. Mateoc Iuliana, Morcan Éva, Lăpăti Ileana, Jurjuț Victoria, Fugătă Valeria, Mihailovici Cecilia, Ungureanu Eugenia meg a többiek.

Harmincnégy fiatal lány. Tizennyolc-tizenkilenc évesek. KISZ tagok. Az utolsó tanévet töltik együtt. Aztán elszéledtek... a szélrózsa minden irányába. Elfoglalják kis birodalmaikat, az óvodákat. Versre, dalra, okos szóra tanitják apró tanitványaikat. Mindig csak a szépre, a jóra nevelik őket, már zsenge korukban. Az igaz emberség magvait hintik el fogékony, nyiladozó értelmükbe.

Ahogyan azt az osztály-alapszervezet utolsó választási gyülésén vállalták.

BALAI KATALIN

Ha élne hatvanadik életévét töltené október tizennyolcadikán és már több mint husz éve halott. De az irónak az a gyönyörü sors adatott, hogy müveiben tulélje az embert, szindarabjainak hősei ujraszülessenek bemutatóról bemutatóra az ország és a nagyvilág szinpadain.

Mihail Sebastian nem szinmüiróként kezdte pályafutását. Prózakötetei, kisregényei már évekkel első szindarabjának, a Játék a boldogsággal bemutatója előtt meghozzák neki az irói babérokat. Van viszont a szinházban valami különös varázs, ami rabul ejti azt, aki csak egyszer is a közelébe ért, valami csodálatos vonzóerő, ami magához rántja a szabadulni hiába igyekvőt, mint a heltén mondavilág tengerészét a szirének bus-édes éneke. Ez a szirén-dal azonban az évekig a szinikritika hajójában evező Sebastiannak a művészi kiteljesedés utját nyitotta meg. Szindarabjainak sora, mint valami befejezetlen szimfónia — hiszen utolsó darabját már nem tudta befejezni — hirdeti az elcsett ember lelki gazdagságát. Szindarabjainak világa a kisvárosi élet, korának kicsiny, de égbekiáltó elcsettségében oly lényeges világa. Csehovi hősök, kis, poros hivatalnokok, félresiklott sorsukkal hasztalan csatázó értelmiségiek vonulnak el szemeink előtt. Sebastian világa nem az elvont gondolatoké, nem merül el a komplikált pszichológiai mélységek fejtegetésébe, hanem megmaradva a caragialei tradiciók nyomdokain, a drámai szituációkra épülő szinházat müveli, de a lelki szituációk megteremtése révén. A Névtelen csillag nem annyira az ismeretlen nő szimbóluma, mint a távoli elérhetetlen eszményé, azé, amelyet csak az olyan lelki teljességre vágyó álmodozók láthatnak, mint Miroiu tanár, látnak egyszer, de elvesztik anélkül, hogy egy lépéssel is közeledhettek volna hozzá. Eszmék, csodálatosan szép eszmék után futnak ezek az emberek és még ha nem is érik el őket, gazdagabbak, mint azok, akik arcukon cinikus mázzal, de belül annál kiábránditóbban, üresen állnak előttük. Es mennyi fájdalmasan szép költészet van abban a világban, amely ezeket az embereket körülveszi! Ez a költészet lengi át az iró egész életmüvét, közös vonását alkotva az első pillantásra alig összehasonlitható prózai munkáinak és szinmüveinek.

Mihail Sebastian

Az emberről szerettünk volna megemlékezni és müveiről irtunk. De az ember mártirhalálával emeli felénk figyelmeztetően a kezét, és estéről estére félszegen, boldogságát legalább álmában eljátszani akaró igyekezettel, bátortalan mosollyal az arcán int felénk Miroiu-ban és Stefan Valeriu-ban, Udrea-ban és Andronic-ban.

ZNOROVSZKY ATTILA

Cseppek a nagyvilágból

A TASZSZ által 1962. március 16-án bejelentett program alapján a Szovjetunióban fellöttték a Kozmosz-182 müholdat a világürkutatás folytatására.

A műhold fedélzetén lévő tudományos készülékek kifogástalanul müködnek.

☆

Október 14-én megkezdte működését a skopjei kohászati kombinát, a jugoszláv szocialista ipar jelentős létesitménye. Az első tonna acél előállitásával befejeződött az évi 300 000 tonna kapacitásu kombinát építésének első szakasza. A két következő építési szakasz a tervnek megfelelően 1971-ben fejeződik be. A skopjei kombinát, amely Jugoszlávia legkorszerübb ilyen üzemegysége, ekkor évi 940 000 tonna acélt és 730 000 tonna hengerelt terméket fog előállitani.

Az uj kombinát helyének kijelölésénél a leggazdaságosabb megoldást választották. A közelben találhatók a tajmistei, Demir Hisar-i és damjani bánvák amelyek a vasércet (az eddigi feltárások szerint a tartalékok 75 évig tudják fedezni a kombinát szükségleteit), a szenet és az olvasztáshoz szükséges gázt szolgáltatják. A konverterekhez szükséges villamos energiát a kombinát szintén a környéken lévő vizi- és hőerőművektől kapja.

☆

A napokban „függőleges ürszondát" lőttek fel a Szovjetunióban 4400 kilométer magasba. A kisérlet során tanulmányozni kivánták a légkör felső rétegeit, az ionoszférát, valamint a Föld körüli térséget. A függőleges szondázás módszerével adatokat akartak gyüjteni az ionoszféra sajátosságairól a magasságtól függően — jelenti a TASZSZ.

Első izben történik meg — szögezi le a hirügynökség —, hogy sokrétü kutatásokat végeztek ilyen magasságban. A kisérlet éppen ezért különleges tudományos jelentőségü.

☆

Az UNESCO égisze alatt az Egyesült Arab Köztársaság, Szudán, Libia és Csád érdekes kutatási programot kezd. Hozzálátnak egy nagy kiterjedésü sivatagi terület alatt található viz tanulmányozásához. A terület felöleli az EAK nyugati, Szudán északnyugati, Libia keleti és Csád északkeleti részét.

Tudvalevő, hogy a végtelen homoksivatag alatt bőségesen található viz, de még nem ismerik pontosan rétegződését és forrásait. Az EAK nyugati vidékén csaknem tiz éve 200 000 négyzetkilométeren behatóan kutatásokat folytatnak egyiptomi, szovjet, amerikai, jugoszláv és olasz szakemberek. Ez ideig több mint 100 furást végeztek a viz mennyiségének, nyomásának és minőségének megállapitására. Ugyanakkor tanulmányozzák a 32—40 C-fokos, nagy mennyiségü ásványi sót tartalmazó viz korróziós hatását.

Feltevések szerint a Szahara alatti viz a csapadékban rendkivül gazdag egyenlitői övezetből származik. A jelek szerint a vizbeszivárgások a Földközi-tenger partjáig terjednek.

☆

A harkovi üzemben megkezdődött a TU-154-es tipusu sugárhajtásu személyszállitó repülőgép sorozatgyártása. A 11 000 méteres magasságban szálló repülőgép 72 utassal 850—920 kilométert tesz meg óránként. Különleges müszerei révén a repülőgép nehéz meteorológiai viszonyok között is leszállhat. Minthogy a motorokat a gép hátsó részében szerelték fel, az utasok szinte semmit sem hallanak a motorzugásból.

☆

Három felfegyverzett álarcos bandita vasárnap a Kennedy nemzetközi repülőtéren elrabolt egy dobozt, amely pénzben és drágakövekben 137 000 dollárt tartalmazott.

Készüljünk fel idejében a télre!

(Folytatás az első oldalról)

mint 1 700 000 lejbe került, de előzetes számitások szerint határidő előtt visszatériti értékét.

Közel 240 000 lej értékü befektetést irányoznak továbbá elő a szalámi és hideg-felvágottakat gyártó részleg bővitésére. Ez naponta 3000 kilónyi huspreparátum terven felüli termelését segiti elő.

Komoly feladatot jelentett a főgépész osztályon dolgozók számára a villanyhálózat bővitése és szisztematizálása. Az Áramszolgáltatási Vállalat szerelő brigádja azonban segitségükre sietett és együttesen megoldották ezt a kérdést. A kisgépesitési alapokból használtak fel erre elég tekintélyes összeget. De amint a gyakorlat is bizonyitja, megérte. Igy aztán üzembe helyezhettek egy ujabb nagyteljesitményü szőrzettépő gépet. Ezáltal az itt dolgozókat mentesitették ettől a nagyon nehéz munkától.

A vágóhidon nemrég nagy fába vágták fejszéjüket. Termofikálták az egész vállalatot, illetve átszerelték a régi hálózatot, mivel engedélyt kaptak a városi távfűtő hálózat bekötéséhez. A belső szereléseket már elvégezték, a bekötő külső vezeték munkálatai azonban lassan haladnak. Nem ártana ezt a munkát meggyorsitani, mert annak ellenére, hogy még derüs az időjárás, de csalóka. A főgépész osztály dolgozóinak is jobban kell ügyelniük az udvar rendjére. Főleg a közlekedési utakat kell jobban szabaddá tenniök, mivel a belső szállitások volumene lényegesen megnövekszik.

A téli előkészületekkel kapcsolatban nemcsak a főgépész osztályra hárulnak feladatok. A tervben ugyan nem szerepelnek olyan pontok, melyek a beszerzésre vonatkoznának, de ugy véljük, nem ártana kissé többet foglalkozni ezzel a kérdéssel. A Husfeldolgozó Vállalatban ugyanis ez év első felében a hézagos beszerzés miatt nem teljesült a gazdasági terv. Ottjártunkkor azonban megtudtuk, hogy a harmadik negyedévben nemcsak teljesitették, hanem tul is szárnyalták tervfeladataikat. Az alapszervezet titkára, Grama Ioan elvtárs, arról biztositott bennünket, hogy a hátralévő negyedévben behozzák a lemaradást is. Ehhez azonban, mint már hangsulyoztuk, ütemes és intenziv árubeszerzésre van szükség. Tanácsolhatjuk a beszerzőknek, hogy a legszigorubban járjanak el akkor, ha valamelyik mezőgazdasági egység nem teljesiti a szerződésben vállalt kötelezettségeit.

Gazdasági ankét

Akad még tennivaló

A Refacerea hus-, gyümölcs- és zöldségféléket feldolgozó konzervgyárban Tisza Ervin mérnök, a vállalat főgépésze tájékoztatott bennünket a téli előkészületekről. A tervbe foglalt célkitüzések nagyrészt már valóra váltak. Itt is sorba vettek minden épületet, alaposan átnézték azokat és elvégezték az összes javitanivalókat.

A főgépész osztály és a karbantartó műhely megszervezte azokat a brigádokat, melyek télen a hóeltakaritását végzik. Ugyanakkor előkészitették az összes szerszámokat és eszközöket, melyek a müvelethez szükségesek. Beszerezték a kellő mennyiségü fűtőanyagot, protezsálták a vizvezeték és csatorna hálózatot. A fűtőberendezés is tökéletesen működik. Erről személyesen meggyőződhettünk, mert éppen annak kipróbálását végezték. Néhány órán keresztül ugyancsak meleg volt minden műhelyben és irodahelyiségben.

A gépi berendezést ezideig még nem vizsgálták át, mivel azok jelenleg teljes kapacitásukkal üzemelnek. De nemsokára, e hó végefelé, megkezdődik a tervbe iktatott nagyjavitás. A remonthoz külön tervet készitettek, mely felöleli az összes gépeket, berendezéseket és mechanizmusokat.

E nagy területen fekvő vállalatban azonban még akad böven tennivaló. Itt ugyanis hatalmas területen tárolnak ég alatt igen sok csomagoló eszközt. A különböző méretü üvegek és a szabvány szerint készült ládák ezrei vannak felrakva. Egy része ezeknek azonban félig összetörve, nagy össze-vissza-ságban hever az udvaron. Helyes volna, hogyha e csomagoló eszközöket, melyek tetemes befektetést igényeltek, jó gazda módjára tárolnák. Nem ártana, ha valaki felelne is ezekért. De amint megtudtuk, a vállalatban nincs olyan ember, akinek konkrét feladata volna ez.

Mindenkinek tudnia kell

— Mit ír elő a városi néptanács végrehajtó bizottságának 500-as számú rendelete a lakók kötelezettségeiről —

A rendelet 3. szakaszának 26. kitétele megköveteli a lakosoktól, hogy az utcán, folyosókon, udvarokon, lakásokban, a mellékhelyiségekben ugy viselkedjenek, hogy ne zavarják lakó, illetve embertársaikat. 22 órától reggel 6 óráig biztositani kell a szomszédok nyugalmát. A házimulatságokat és egyéb otthoni szórakozásokat (rádiózás, televiziónézés, társasjátékok, stb.) pedig olymódon kell megszervezni, hogy ne lármázzuk fel lakótársainkat.

A lakók, illetve a házmesterek kötelesek állandóan tisztántartani a lakásokat, folyosókat, lépcsőházakat, a mellékhelyiségeket, udvarokat. A lépcsőház, folyosó, mosókonyha, udvar és más közös használatban lévő helyiség takaritását a lakóbizottság által meghatározott sorrendben köteles elvégezni minden lakó.

Az illetékesek engedélyezése nélkül szigoruan tilos bármilyen épitkezést végezni, illetve módositani a lakások vagy mellékhelyiségek beosztását.

A közös használatban lévő helyiségekben nem szabad olyan tárgyakat, anyagokat tárolni, melyek esetleg meggátolják lakótársainkat az illető helyiség használatában. Az épületek padlásain tilos bármilyen nemü tárgyak tárolása. A lakásokban csak annyi könnyen gyuló anyagot (benzin, pertóleum, petroxin, stb.) szabad tartani, ami kizárólag a háztartáshoz szükséges.

Azokban a házakban, ahol mosókonyha létezik, a lakók csak ott moshatnak. Kivételt képeznek azok, akik mosógéppel végzik ezt a munkát.

A ruha csakis az erre a célra kijelölt helyeken (száritókamra, padlás) lehet száritani. Tilos száritás céljából a folyosókra, udvarokra, erkélyekre, háztetőkre kiakasztani a kimosott ruhanemüt.

A szőnyegek kiverését a kijelölt helyeken naponta 7—9, illetve 18—20 óra között lehet végezni. Tilos a pokrócok, szőnyegek ablakon keresztül való, folyosón, előszobában vagy lépcsőházban történő porolása.

Azokban a házakban, ahol még nincs bevezetve a központi fütés, a lakók kötelesek legalább félévenként kitisztittatni a tüzhelyeket illetve kéményeket.

Ha valamely hiba áll elő a viz, villany, lefolyó vezetékben, a háztulajdonosok, illetve lakók kötelesek azonnal intézkedni a hiba elháritásáért.

A fenti előirásokon kivül a lakóbizottságoknak jogukban áll más, az illető épületben lakók érdekeit szolgáló intézkedéseket foganatositani.

150 éves a Brukenthal Múzeum

Tiszteletre méltó kort ért meg a szebeni Brukenthal Muzeum: 150 éves. Évfordulója a hazai kulturális élet egyik jelentős eseménye. A szebeni palota már 1790-ben képtár volt, de csak 1817-ben Samuel von Brukenthal báró végrendelete nyomán vált nyilvános muzeummá. Már akkor 1090 képet, több, mint 400 metszetet, érméket és ásványmintákat, régészeti leleteket és tekintélyes könyvállományt őriztok a muzeumban.

A kollekció tudományos hasznositása a XIX. század végén kezdődött meg. 1894-ben Theodor von Frimmel bécsi kutató közli első tanulmányait a képtárról, s megnevezi számos müalkotás szerzőjét. Ő fedezte fel Jan van Eyck egyik hires portréját a muzeumban.

A Brukenthal Muzeum adományozás, vásárlás stb. folytán az évtizedek során szüntelenül gyarapodott. Állományát etnográfiai és népmüvészeti tárgyakkal (többek között az Astra társaság kollekcióival), történelmi és régészeti dokumentumokkal, gazdag természettudományi anyaggal egészitették ki.

A muzeumot napjainkban tudományos alapokon rendezték. Osztályai a következők: képzőmüvészet, népmüvészet, természettudományok, történelem, valamint könyvtár. A legfontosabb része a muzeumnak a képzőmüvészeti osztály, ahol igen sok XVII—XVIII. századból származó, főként külföldi kép látható. A Brukenthal-galeria, amely a kontinens e részén az egyik legjelentősebb barokk festménygyüjteménynek tekinthető, főként flamand és holland (több, mint 600 kép), valamint olasz festők alkotásaiból áll. Van Eyck, Hans Memling, Antonello da Messina, Lorenzo Lotto, Jordaens és más jeles festők ismeretlen vagy elveszettnek hitt müveit találták meg a Brukenthal Muzeumban.

A képzőmüvészeti galériában számos román festő alkotásai is láthatók. Képviseltetik magukat a realisták — C. Lecca, I. Negulici, C. D. Rosenthal, Theodor Aman; a klasszikusok — N. Grigorescu, I. Andreescu, St. Luchian; a modernek — N. Dărăscu, C. Ressu, I. Iser, Pallady, Tonitza; és a jelenkoriak — C. Baba, Ciucurencu, Ghiață. Megtalálhatók a muzeumban D. Paciurea, I. Jearlea és Vida Géza értékes alkotásai is.

A muzeum müvészeti és tudományos szempontból második fontos része a népmüvészeti osztály (körülbelül 20 000 kiállitási tárggyal). A kiállitott anyag főként Erdély déli részéről, Olténia és Munténia északi részéről származik, s igyekszik bemutatni a Sebes völgyének, Szászváros környékének, Hátszeg vidékének, a Zsil völgyének, az Olt és Küküllő mentének, a Kárpátoktól délre eső övezeteknek és Bánátnak a népmüvészeti jellegzetességeit.

A rohamosan fejlődő Brukenthal Muzeum népszerüsége egyre nő. Évente több, mint 200 000 látogató keresi fel, s igen sok a nézője az ország különböző városaiban és külföldön (Velence, Mikano, Drezda, Budapest stb.) rendezett kiállitásainak. Népmüvészeti tárgyai elvitték a román paraszt müvészi érzékének hirét Vietnámba és Kinába, Dániába és Hollandiába is.

A szebeni Brukenthal Muzeum, kollekcióinak méreteit és minőségét tekintve Románia Szocialista Köztársaság Müvészeti Muzeuma után az ország második szépmüvészet muzeuma.

A 150 esztendős kulturális központ egyre határozottabban hallatja szavát hazánk müvelődési életében.

TH. MATEESCU,
az Agerpres szerkesztője

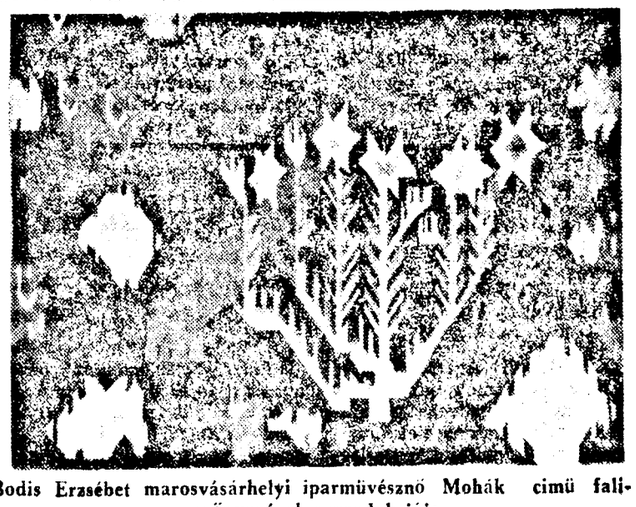

Bodis Erzsébet marosvásárhelyi iparmüvésznő Mohák cimü falszőnyegének reprodukciója.

Ha a riporternek balszerencséje van...

Az is megesik, hogy a riporter peches... Előző nap gyönyörü, aranyszinü az ősz, de amikor terepre indul, zuhog, mintha dézsából öntenék... S másnap megint tiszta kék az ég s a Nap teljes pompával ragyog... Mit tegyen ilyen esetben?... Várja meg mig megint esik, csak aztán irja meg riportját?... És ha nem fog esni?... Ne irjon?... Akkor miért kapja a fizetését?... Dolgozni kell!... Igy hát megirja riportját ugy, ahogyan azt a terep nyujtotta azon a bizonyos peches napon...

Ugy nekieredt, mintha sohasem akarna megállni... Esett és esett apró, sürü cseppekben... Latyakos lett az utca, ragadós a szurokfekete föld... Az az ember érzése, hogy megállt a falu vérkeringése... A traktorok tető alá vontatták a vetőgépeket, az ekéket, a lovakat jászol mellé kötötték... Ősz ez a javából... Mit csinálnak a kisiratosi ak egy ilyen esős délelőttön?...

A lakodalmi bor

Friss kereknyom jelzi, hogy a csinos ház udvaráról nemrég gördülhetett ki a kocsi... Faragó Jánosné fogad bennünket.

— Éppen mosunk a lányommal, Annuskával — mondja a háziasszony.

— S ez a kocsinyom?

— Most vitték a cefrét a főzdébe... Kell a pálinka a lakodalomra — mondja s befelé tessékel bennünket.... Annuska!... Gyere be te is — szólitja lányát a háziasszony.

Annuska könyékig felgyürkőzve bujik elő az „alsó házból".

A szobában minden ragyog a tisztaságtól... Látszik, hogy eladó lány van a háznál... Szinte nem merünk belépni sáros cipőnkkel...

— S mikor lesz a lakzi?

Annuska elpirul.

— Csak ha leszerel a vőlegény... Ugy volt, hogy ezen az őszön megüljük az esküvőt. Kettős lakodalom lett volna, mert a vőlegény huga is férjhez ment... De hát, berukkolt.

Közben hazakerül a házigazda is a főzdéből... Majd csak éjjel jut az üsthöz. Beszélgetünk a szövetkezetről, a munkáról s közben kóstolgatjuk az aranysárgán gyöngyöző lakodalmi bort... Ettől bizony hamar jókedvre derül majd a násznép...

— S mit csinálnak ilyenkor?

— A ház körül mindig van teendő... Ha nem találunk, hát pihenünk... — mondja a házigazda.

Jól végzett munka után, jólesik a pihenés is... Annuska egész nyáron a kertészetben dolgozott, mig Faragó János a mezei brigádban. Érdemes volt — ezt vettük ki szavaiból.

— Egyetlen lányunk az Annuska s szeretnénk megfelelően utra eresztení — mondja a ház asszonya.

Legyenek boldogok!

Egy lapát homok

...Idős asszony lapátolja a homokot a tuloldalon. Átgázolunk a sáron.

— Nem nehéz?

— Hát... Ezt is meg kell, hogy csinálja valaki — mondja Barják Jánosné.

— Hány éves?

— Hetvenhét.

— S a fiatalok? — kérdezzük s a szépen rendbetartott portán a takaros ikerablakos házat nézzük.

— Nincs nekünk családunk... Kettesben élünk a férjemmel.

— Ő hol van?

— Pihen... Bent van, ujságot olvas... Dolgozik ő eleget... Eddig már közel 200 munkaegysége van. Pedig a gyomrával szenved... Én a szivemmel... De megélünk... Kapjuk a nyugdijat, meg a segitséget a szövetkezettől, buzát, kukoricát, bort, cukrot... No meg van egy kis sporolt pénzünk, melynek a kamatjából veszünk azt, ami kell... mi már nem vagyunk igényesek...

— Szép ez a kis ház.

— Sokba került... Csak tudják, nagyon rossz a szomszédunk... Pedig rokonság is... Megvert... Orvosi látleletem is van, csakhogy nem volt tanum és igy nem lehet pereskedni — mondja a néni s a lapát nyelére támaszkodik... — Ha nem birjuk tovább, majd eltart valaki bennünket azért, amink van... Homokolok, igy majd jobban lehet seperni...

„Tudják... a falu szája"

Eláll az eső... Fürgemozgásu idős asszony jön velünk szemben.

— Jónapot kivánunk. Hova siet? — kérdezzük.

— Megyek a szövetkezetbe, kocsit kérek, hogy visszavigyük a ládákat... Öt mázsa szőlőt vettünk bornak... Majd nősül az unokám.

Feltesszük a kérdést:

— Mit csinálnak ilyenkor?

— Én meszelek... Nyárikonyhát épitettünk és azt meszelem, pingálom... Elállt az eső s délután megyünk kukoricaszárat vágni.

— Van még?

— A fiamnak segitek... Ő is segitett nekem... Tudják, a mi részünk közelebb van...

A busz indulására várunk, amikor a néni félrehiv bennünket.

— Jaj.... nehogy megirják már azt amit az unokámról mondtam... Azt hogy nősül... Nem lehet azt tudni... Tudják, a falu szája... Mit mondanak majd az emberek, hogy éppen én... Azt nem bánom, ha engem „meg is ir", csak az unokámat...

Ime, álljuk igéretünket... Nem irtuk le a néni, sem az unoka nevét... „Tudják... a falu szája miatt"...

☆

Beszélgettünk még sok asszonynyal és emberrel... Az utcán, a néptanácsnál, a pálinkafőzdénél otthon... Ugyanazt mondták, mint akiket emlitettünk: mosnak, takaritanak, s ha az idő megengedi irány a határ... S aztán télire is kell gondolni. Disznótorok, lakodalmak... no de hát a tél ennek a szezonja.

KOVÁCS SÁNDOR

nemzetközi élet

Belgrádba érkezett Norvégia miniszterelnöke

BELGRÁD. N. Plopeanu, az Agerpres tudósítója közli:

Október 17-én hivatalos látogatásra Belgrádba érkezett Per Borten, Norvégia miniszterelnöke. A repülőtéren a norvég kormányfőt Mika Spiljak, a Szövetségi Végrehajtó Tanács elnöke és a jugoszláv kormány más tagjai fogadták.

A Borba cimü ujságnak adott interjujában Per Borten kijelentette, hogy a norvég—jugoszláv kapcsolatok jellege baráti. Hangsulyozta az európai helyzet javulásának nagy jelentőségét s mint mondotta, a norvég kormány megelégedésére szolgálnak azok a jelenségek, amelyek arról tanuskodnak, hogy az európai országok társadalmi-politikai rendszerüktől függetlenül bővíteni óhajtják a kapcsolatokat és az együttműködést.

A közép-keleti helyzetről és a vietnámi háboruról szólva Per Borten rámutatott: e nehéz problémák csak az összes érdekelt felek számára elfogadható tárgyalások révén oldhatók meg s a norvég kormány támogatni fog minden olyan erőfeszitést, amely ilyen tárgyalásokra irányul. Egyben kijelentette, hogy kormánya állást foglal Vietnám DK bombázásának megszüntetése mellett.

Uruguayban tovább tart a kormányválság

MONTEVIDEO (Agerpres).

Uruguayban folytatódik a kormányválság, amely október 9-én robbant ki a dolgozók bérharca ellen irányuló „rendkivüli biztonsági intézkedések" bevezetése következtében. A lemondott öt miniszterhez ujabban öt miniszterhelyettes is csatlakozott.

A rendőrség közölte, hogy továbbra is 47 szakszervezeti vezető van letartóztatásban. Az Oscar Gestido elnök vezette kormány most két munkakonfliktus rendezésén fáradozik. Az egyik három héttel ezelőtt megkezdődött banktisztviselő-sztrájk, mig a másik a 11 legnagyobb lap alkalmazottjainak sztrájkja, amely 11 nappal ezelőtt kezdődött. A rendőrség elkobozta az El Popular cimü lapnak, az Uruguayi Kommunista Párt lapjának és a Verdad cimü lapnak, az uruguayi nyomdaszövetség sajtószervének egész példányszámát.

Partizánmozgalom Columbiában

Partizáncsoportok bukkantak fel Kolumbiában a venezuelai határ közelében huzódó Valledupar hegyvidéken (Cesar megye) — közli a France Presse bogotai tudósítója. A hirügynökség az El Tiempo lapra hivatkozva arról számol be, hogy a partizánosztagok az utóbbi időben több támadást hajtottak végre és az a szándékuk, hogy az alig ismert Sierra de Perija körzetében üssék fel főhadiszállásukat.

ATHÉN — Újabb ítélet...

ATHÉN (Agerpres)

Talbot Kefallinoszt, a Centrum Unio volt képviselőjét, a neves görög jogászt 18 hónapi börtönbüntetésre itélték, mert a „hatóságokkal szembeni ellenállás miatt" letartóztatott diákok egyik csoportjának védelme során „tiszteletlenül viselkedett a birósággal szemben".

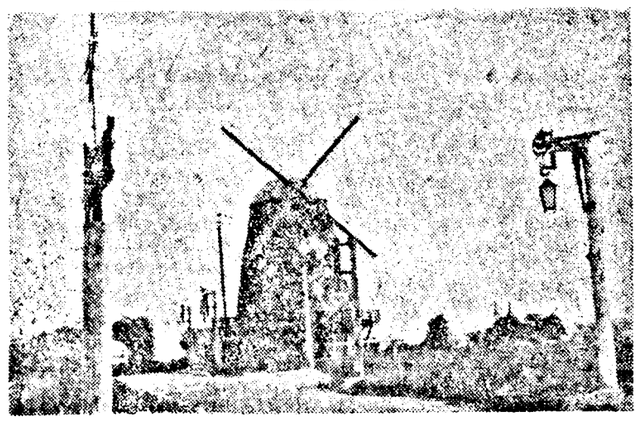

Idegenforgalmi nevezetesség. A Litván SZSZK-ban fogadóvá alakitották át az egyik szélmalmot.

Az ENSZ-közgyűlés XXII. ülésszakának munkálatai

NEW YORK. R. Căplescu, az Agerpres különtudósitója közli:

Az ENSZ-közgyülés 1. számu bizottságában (politikai és biztonsági kérdések) megkezdték a világür békés célu felhasználásával foglalkozó bizottság jelentésének vitáját.

N. Fedorenko, a Szovjetunió állandó képviselője köszöntötte a világür békés célu felhasználásáról szóló, 88 állam által aláirt szerződés október 10-i életbelépését. A szerződés fontossága elsősorban abban rejlik — mondotta —, hogy betiltja a tömegpusztító fegyverek földkörüli pályára juttatását.

Rámutatott, hogy az ember világürbe való behatolásának gyümölcsei többek között megmutatkoznak a távközlési és meteorológiai müholdak révén, a jövőben pedig a navigációs és geológiai kutatási müholdak révén, majd állást foglalt a széles körü együttműködés mellett ezen a téren, beleértve a fiatal államok részvételét is, végül pedig kifejezte sajnálkozását amiatt, hogy az USA vietnámi agressziója okozta feszültség megnehezíti ezt az együttmüködést.

L. Fountain, az USA képviselője részletesen beszélt a müholdak felhasználásának előnyeiről a távközlés világméretü kiterjesztésében, az időjárás előrejelzésében, a kontinensek pontos térképeinek elkészitésében, stb. Megismételte azt az ajánlatot, amelyet Johnson elnök tett az eddigi bio-tudományos kisérletek eredményeire vonatkozó tájékoztatás-cserével, valamint a müholdas távközléssel kapcsolatban, a támpontként szolgáló állomások közös használatáért. Befejezésül a szónok megjegyezte, hogy országának küldöttsége felveszi a kapcsolatot más küldöttségekkel, hogy határozati javaslatot dolgozzanak ki a világürrel foglalkozó bizottság ajánlásai alkalmazási módjának megállapitására.

Kurt Waldheim, Ausztria küldötte kiemelte a tavaly a világürkutatásban elért haladást, kifogásolta azonban, hogy a törvénybeiktatási tevékenység lassabban haladt. Konkréten utalt annak szükségességére, hogy meghatározzák a világür fogalmát és kidolgozzák a világürbe felbocsátott tárgyak okozta károkért járó térítésekre és baleset esetén az ürhajósoknak nyujtandó segitségre vonatkozó egyezményeket. Főként az utóbbi kérdés rendkivüli sürgős, tekintettel az idén történt balesetekre, amelyek nyomán több ürhajós életét vesztette.

A felszólaló ezután ismertette az 1968-ban Bécsben sorra kerülő világürkonferenciára tett előkészületeket. Ez lesz az első konferencia, amely a világürkutatásból főként a fejlődésben lévő országokra származó gyakorlati előnyökkel foglalkozik majd.

☆ ★ ☆

A gazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozó 2. bizottságban folytatódik a vita arról a szerepről, amely az Egyesült Nemzetekre a fejlődésben lévő országok iparosításához szükséges személyzet képzésének meggyorsitásában hárul. A bizottság megvizsgálja e tekintetben az Ukrán SZSZK határozati javaslatát, amelyhez társszerzőként csatlakozott Románia, az EAK, Brazilia, Lengyelország, Irán.

Costin Murgescu nagykövet, román küldött, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája Gazdasági Kutatóintézetének igazgatója a keddi ülésen hangsulyozta az ENSZ-rendszerhez tartozó szakositott intézmények és szervezetek együttműködésének jelentőségét a határozati javaslat céljainak megvalósitása szempontjából. Javasolta az együttműködés erősitését az Egyesült Nemzetek Iparfejlesztési Szervezete és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet között az észszerübb munkamegosztás és tevékenységük hatékony összehangolása alapján.

A közgyűlés elnökének megbeszélései

NEW YORK. R. Căplescu, az Agerpres különtudósitója jelenti:

Corneliu Mănescu, az ENSZ-közgyülés elnöke kedden dolgozószobájában fogadta Arsene Ushert, Elefántcsontpart külügyminiszterét s a jelenlegi ülésszak több problémájáról, valamint közös érdekü kérdésekről tárgyalt vele.

Ugyanaznap véleménycserét folytatott V. Kuznyecov első külügyminiszter-helyettessel, a szovjet küldöttség vezetőjével. Caradon lorddal, a brit küldöttség vezetőjével és Abdul Rahman Pazhwakkal, Afganisztán küldöttségének vezetőjével. A véleménycserék tárgya az ülésszak napirendjén lévő több fontos kérdés volt.

Ugyancsak kedden Corneliu Mănescu ebédet adott az Egyesült Nemzetek Szervezetében akkreditált sajtótudósitók Szövetsége vezető bizottságának tiszteletére. Az ebéd szivélyes légkörben folyt le.

☆

Mircea Malița helyettes külügyminiszter, az ENSZ-közgyülés jelenlegi ülésszakán részt vevő román küldöttség vezetője kedden megbeszélést folytatott Szabah Al Ahbad Al Zsaberral, Kuwait külügyminiszterével az ülésszakkal összefüggő problémákról, valamint a két országot érdeklő kérdésekről.

Az EGK-tagállamok gazdasági miniszereinek tanácskozása

LUXEMBURG (Agerpres).

Az EGK-tagállamok Luxemburgban ülésező földmüvelésügyi miniszterei tanácskozásainak első napján a részvevők kifejtették álláspontjukat a jövő évben alkalmazandó közös árak megszabásával kapcsolatban. A vita során kitünt, hogy a „hatok" között fennálló nézeteltérések nem enyhültek, mivel a Közös Piac-ban résztvevő országok mezőgazdáinak ellentétes érdekeiből fakadnak. Igy az NSZK képviselője a buzaárak, Franciaország képviselője pedig a kukoricaárak felemelését szorgalmazta. Az olasz küldött ellenezte mindkét javaslatot, mivel véleménye szerint alkalmazásuk maga után vonná a hus és a tojás árának emelkedését.

A keddi ülésen is folytatják a mezőgazdasági termékek és a hus árának megszabásával kapcsolatos tárgyalásokat. Minimális az esély arra, hogy ezen az ülésszakon sikerülni fog áthidalni a különböző álláspontokat. Az ülésszak befejezése előtt a tagállamok földmüvelésügyi miniszterei ujból megtárgyalják a mezőgazdaság közös szubvencionálásának vitás problémáját. Előreláthatólag Mansholt, a Közös Piac bizottságának alelnöke intézkedési tervet terjeszt elő a „hatok" mezőgazdasági finanszirozási rendszerének javitására.

Indira Gandhi látogatása hazánkban

(Folytatás az első oldalról)

Főtanács alelnöke fogadta őket. A vendégek megtekintették a helybeli Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetet.

Délben Nicolae Tăbîrcă, a Ploiesti tartományi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke ebédet adott Indira Gandhi indiai miniszterelnök tiszteletére.

Délután a vendégek visszautaztak Bukarestbe.

★ ☆ ★

Este Indira Gandhi, India miniszterelnöke és a kiséretében lévő hivatalos személyek a Román Operában megnézték a Hattyuk tava balettjátékot.

Az előadás végén a magas rangu vendég virágot küldött a művészeknek.

1917—1967

A nagy évforduló küszöbén

A szovjet zene hete

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére Moszkvában megrendezték a szovjet zene hetét. E jelentős kulturális esemény programiát ugy állitották össze, hogy ne csak a legujabb szovjet zenei alkotásokat ölelje fel, hanem a szovjet zene történetét is. Első előadásban mutatják be Dmitrij Sosztakovics, Aram Hacsaturjan és mások legujabb müveit. Számos hangversenyen mutatják be a szövetségi köztársaságokban élő zeneszerzők müveit is.

A fesztivál hangversenyein a legjobb moszkvai zenekarok szerepeltek Gennagyij Rozsgyesztvenszkij, Kirill Kondrasin és Jevgenyij Szvetlanov karmesterek vezényletével. Közremüködtek Szvjatoszlav Richter, Galina Visnyevszkaja, David Ojsztrah, Igor Bezrodnii és más neves müvészek.

Jelentős eredmények az egészségvédelem terén

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt 50 év alatt a Szovjetunióban jelentős eredmények születtek az egészségvédelem terén. A szovjet egészségügyi intézmények hálózatában jelenleg 577 000 orvos dolgozik. Országszerte számos kórház, poliklinika és más egészségügyi intézmény épült.

Jelentős alapokat forditanak az orvostudományi kutatásokra, amelyek 359 tudományos kutatóintézetben folynak. A rákmegelőzés, a sebészet terén és más gyógyászati ágakban számos szovjet tudós és orvos munkáját jutalmazták nemzetközi dijakkal.

Az életszinvonal emelkedése, az orvosi ellátás javulása és a megelőző intézkedések folytán az általános halálozási arányszám a negyedére, a gyermekhalandóságé pedig nem egészen az egytizedére csökkent 50 év alatt.

Az elsők között

A Szovjetunió, ahol a vegyipar csak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után létesült, jelenleg a világ első országai között található a mütrágyagyártás tekintetében. A szovjet ipar körülbelül 30 mezőgazdasági rendeltetésü vegyianyagot állit elő, s ennek jórésze koncentrált, illetve konplex mütrágya. A mütrágyagyártás a következő években tovább fejlődik és 1970-ben eléri a 65 millió tonnát, vagyis az 1966. évi szinvonal kétszeresét.

Energiája 76 milliárd EV

A Moszkva melletti Szerpuhovban teljes kapacitással üzembe helyezték a Nagy Energiák Fizikai Intézetének protongyorsitóját. A gyorsitóban 70 milliárd elektronvolt energiáju protonnyalábot sikerült előállitani.

A próbaüzemeltetés során a tervezett kapacitáson felüli, 76 milliárd elektronvoltos protonnyalábot is nyertek.

Megnyílt a TANU kongresszusa

MWANZA (Agerpres).

Mwanzaban megnyilt a Tanzániai Afrikai Nemzeti Unió (TANU) 13 kongresszusa. Az ország különböző tartományait képviselő küldöttek megvizsgálják az arushai nyilatkozat teljesitésének eredményeit. Az arushai nyilatkozat határozta meg az ország gazdasági és társadalmi fejlődésének alapjait és eszközeit. Julius Nyerere, Tanzánia és a TANU párt elnöke jelentést terjesztett elő, amelyben az ország különböző belés külpolitikai kérdéseivel foglalkozott.

Tanzánia külpolitikájának alapja — mondotta — az ország integritásának és biztonságának megőrzése, az el nem kötelezettség és az összes országokkal való barátság, keletiekkel és nyugatiakkal egyaránt. A vietnámi helyzetről szólva Nyerere kijelentette, hogy az USA-nak azonnal és feltétel nélkül meg kell szüntetnie a Vietnám DK elleni bombatámadásokat, a vietnámi kérdést pedig az 1954. évi genfi értekezleten elfogadott elvek alapján kell rendezni.

Az afrikai helyzetre vonatkozólag rámutatott, hogy ez a földrész mindaddig nem lehet szabad, amig egyes országok igában sinylődnek. Tanzánia — mondotta — támogatást nyujt a nemzeti felszabaditó mozgalmaknak, amig Afrika végleg fel nem szabadul a gyarmati uralom alól.

A hírügynökségek jelentik ● A hírügynö

Tehcránban hétfőn szerződést irtak alá, amelynek értelmében a Szovjetunió fogja végrehajtani az épitkezési és szerelési munkálatokat és szállitani a technológiai felszerelést az Arax határfolyón épitendő iráni hidrotechnikai komplexumhoz. A komplexum két völgyzárógátat, 92 000 hektár iráni aszályos földterület öntözésére elegendő vizgyüjtőmedencét, valamint 44 000 kilowattos vizierőmüvet foglal magában.

A portugál kormány sorozatos rendszabályokat léptetett életbe, hogy meggátolja a munkások emigrálását. A kivándorlás következtében ugyanis nagy munkáshiány érezhető a portugál iparban és mezőgazdaságban. E hiányhoz hozzájárul Portugália Afrikában folytatott gyarmati háboruja is. E háboru következtében 150 000 férfi van fegyverben.

Az alacsony életszinvonal számos portugált arra késztetett, hogy külföldön keressen munkalehetőséget és ezért sok vidéken nagy hiány mutatkozik férfi munkaerőben. Portugáliából 1965-ben hivatalosan 89 000 ember, 1966-ban pedig több mint 120 000 ember vándorolt ki. Ezenkivül portugálok ezrei törvénytelen uton távoznak nyugat-európai országokba.

A világtermelés 1966-ban lassubb ütemben növekedett, mint az előző évben, a kereskedelem azonban tovább fokozódott. A GATT egyik jelentése szerint 1966-tól az export világszerte 9 százalékkal nőtt. Az előző évben 8,5 százalék volt a növekedés. Az export értéke először haladta meg a 200 milliárd dollárt. Az iparcikkek exportjának a növekedése hozzávetőleg kétszerese volt a nyersanyag-export növekedésének. Az ipari termékek átlagárai körülbelül két százalékkal emelkedtek. A jelentésből kitünik, hogy a fejlődésben lévő országok külkereskedelme aggasztóan csökkent. Részarányuk a világkereskedelemben 19 százalék volt a mult évben.

Aggasztóan csökken a dél-amerikai, s főként az argentinai indián lakosság. Hivatalos adatok szerint az argentin indiánok 80 százaléka tuberkulózisban és más szociális betegségekben szenved. A gyermekhalandóság hihetetlenül magas. Az indiánok körében éhinség dühöng, mert a termékeny földekről aszályos, terméketlen területekre üzték el őket.

Október 13 és 15 között Stresaban megtartották 12. országos összejövetelüket a kereszténydemokrata ifjak. A találkozón több felszólaló keményen birálta az Egyesült Államok vietnámi politikáját és e politika olaszországi hiveit. „Az Észak-Vietnám elleni agressziv háboru kapcsán le kell szögeznünk, hogy melyik Amerikával akarunk baráti viszonyban lenni" — hangsulyozta az egyik küldött. Többek is rámutattak, hogy véget kell vetni Észak-Vietnám amerikai bombázásának, mert csak igy lehet tárgyalások utján rendezni a konfliktust.

Mintegy 18 tonnás meteoritet szállitottak nemrégiben Grönlandról Koppenhágába, hogy kiállitsák az ásványtani muzeumban. A meteoritet a dán Buchwald fedezte fel 1963-ban, s a negyedik legnagyobb meteorit a világon. A vegyelemzés 8 százalék nikkelt, valamint kobalt-, foszfor- és kénnyomokat mutatott ki benne.

Amint az Al-Baas sziriai lap jelenti, **a Damaszkusz melletti Irbin helységben ünnepséget tartottak abból az alkalomból, hogy kiosztották az első kisajátitott földeket.** Részt vett a sziriai kormány több tagja, a Baath-párt, az Általános Parasztszövetség és más tömegszervezetek képviselői. A földmüvelésügyi és agrárreform miniszter az ez alkalommal tartott nagygyülésen kijelentette, hogy a föld kisajátitása az év végén, a földek kiosztása a jövő év közepén fejeződik be. Mint hangsulyozta, falusi szövetkezeteket kell alakitani, tudományos földmüvelési módszereket és fejlett agrártechnikát kell alkalmazni.

Az atombombázás áldozatainak japán tanácsa hétfőn országos kampányt inditott azért, hogy fogadjanak el törvényt a hirosimai és nagaszaki atombombázás életben maradt áldozatainak segélyezésére. A kampány során pénzalapokat gyüjtenek az áldozatok segélyezésére, atomellenes nagygyüléseket és tüntetéseket szerveznek.

November 7-én Tokióban rendeznek tömeggyülést. Ezalkalommal peticiókat nyujtanak át a japán kormánynak.

U Thant ENSZ-főtitkár közölte, hogy S. O. Adebot, Nigéria ENSZ-képviselőjét nevezték ki az ENSZ szakemberképzési, tanulmányi és kutatóintézetének (UNITAR) ügyvezetői igazgatójává. S. O. Adebo 1968. március 1-én veszi át hivatalát.

Az UNITAR célja tisztviselőket kiképezni a fejlődésben lévő országok számára a kormány- és diplomáciai tisztségek betöltéséhez.

Joseph Luns holland külügyminiszter, aki hivatalos látogatást tesz Ankarában, hétfőn megbeszélést folytatott Ihsan Sabri Caglayangil török külügyminiszterrel. Megvitatták Hollandia és Törökország NATO-politikáját, valamint a két országnak az EGK-val szembeni álláspontját (Hollandia a szervezet tagja, Törökország pedig társult ország). A tárgyalások során különös figyelmet szenteltek a két ország kapcsolatainak.

Az EGK-tagállamok gazdasági miniszereinek tanácskozása

LUXEMBURG (Agerpres).

Az EGK-tagállamok Luxemburgban ülésező földmüvelésügyi miniszterei tanácskozásainak első napján a részvevők kifejtették álláspontjukat a jövő évben alkalmazandó közös árak megszabásával kapcsolatban. A vita során kitünt, hogy a „hatok" között fennálló nézeteltérések nem enyhültek, mivel a Közös Piac-ban résztvevő országok mezőgazdáinak ellentétes érdekeiből fakadnak. Igy az NSZK képviselője a buzaárak, Franciaország képviselője pedig a kukoricaárak felemelését szorgalmazta. Az olasz küldött ellenezte mindkét javaslatot, mivel véleménye szerint alkalmazásuk maga után vonná a hus és a tojás árának emelkedését.

A keddi ülésen is folytatják a mezőgazdasági termékek és a hus árának megszabásával kapcsolatos tárgyalásokat. Minimális az esély arra, hogy ezen az ülésszakon sikerülni fog áthidalni a különböző álláspontokat. Az ülésszak befejezése előtt a tagállamok földmüvelésügyi miniszterei ujból megtárgyalják a mezőgazdaság közös szubvencionálásának vitás problémáját. Előreláthatólag Mansholt, a Közös Piac bizottságának alelnöke intézkedési tervet terjeszt elő a „hatok" mezőgazdasági finanszirozási rendszerének javitására.

Cáfolhatatlan bizonyítékok

A Bertrand Russell nemzetközi törvényszék közelgő novemberi ülésszakával kapcsolatban a törvényszék és a világközvélemény számos képviselője széles körü tevékenységet fejt ki Vietnámban. Sajtónk már közölte nemrég, hogy egy vizsgálóbizottság, amelynek tagjai Roger Pic filmszakember, Francis Kahn professzor és Michel Krivine sebész, első izben gyüjtött bizonyitékokat Dél-Vietnámban. A bizottság mindhárom tagja, Dél-Vietnámból való visszatérése után, egyöntetüen kijelentette a hanoi ujságiróknak: Az USA vietnámi agressziója a polgári lakosság elleni irtóhadjárat méreteit öltötte. A bizottság tagjai által nyujtott bizonyitékok kétségtelenül igazolják ezt a következtetést. E csoport munkája révén a törvényszék megtette az első lépést abban az irányban, hogy a világközvélemény itélőszéke elé terjessze az USA egész indokinai fészigeti intervencióját. A Bertrand Russell nemzetközi törvényszék által Dél-Vietnámba küldött misszió három tagja olyan bizonyitékokat gyüjtött, amelyek arról tanuskodnak, hogy az amerikai agresszió nemcsak Vietnámban folyik, hanem az egész indokinai félszigeten.

Ezzel áll kapcsolatban az a feladat is, amellyel a Bertrand Russell nemzetközi törvényszék Wilfred Burchett közismert publicistát bizta meg. Burchett feladata bizonyitékokat gyüjteni a Kambodzsa és Dél-Vietnám határa mentén folyó amerikai agresszióról. Burchett nemrég találkozott a Hanoiban tartózkodó külföldi ujságirókkal és közölte velük a Kambodzsa és Dél-Vietnám közötti határ mentén tett utjának benyomásait. Ami ott történik, az valósággal elképzelhetetlen — jelentette ki. Egész falvakat pusztitanak el a levegőből a helikopterek fedélzetén lévő legkülönbözőbb fegyverekkel. Wilfred Burchett fényképeket mutatott be azokról a módszerekről, amelyeket az amerikaiak a határövezetben élő kambodzsai lakosság ellen használnak. A képek egy falut ábrázoltak, amelyre a határon túlról két, száz 150 mm-es tüzérségi lövedéket lőttek.

Burchett a továbbiakban kijelentette, hogy jelentést készit az USA vietnámi agressziójának történetéről, s azt a nemzetközi törvényszék második, koppenhágai ülésszaka elé terjeszti. A jelentés személyi megállapitásain alapul majd, ugyanis 1954-től 1957-ig hanoi állandó sajtótudósitóként működött, azután pedig számos látogatást tett Vietnám DK-ban és Dél-Vietnámban. Jelentésében tájékoztatni akarja a nemzetközi törvényszéket az amerikaiak dél-vietnámi intervenciójának összes vonatkozásairól, olyan ujságiró szemszögéből nézve a dolgokat, aki a helyszinen szerezte értesüléseit, s akinek célja bebizonyitani, hogy az USA már a genfi értekezlet napjaiban be akart avatkozni a vietnámi nép ügyeibe. A Burchett jelentésének tényanyagából fakadó második következtetés az, hogy a vietnámi lakosság spontán reagált az amerikai intervencióra, s az amerikaiak és a bábrendszerek elleni harc logikus következménye annak a küzdelemnek, amelyet a vietnámi nép folytatott mindazok ellen, akik megpróbálták leigázni országa földjét. Burchett a vietnámi nép amerikai csapatokkal szembeni ellenállásának gyökereit vizsgálva megemliti, hogy 1950-ben, amikor először kötött ki Dél-Vietnámban három amerikai hadihajó, félmillió lakos tiltakozása jeléül elárasztotta a kikötőt, meggátolta az amerikaiak partraszállását és kövekkel dobálta meg a hivatlan vendégeket.

Jelenleg Vietnámban tartózkodik a nemzetközi törvényszék J. P. Vigier professzor vezette missziója, amely anyagokat gyüjt annak bebizonyitására, hogy az USA nemzetközi egyezményekben tiltott fegyvereket használ, s a hagyományos fegyvereket is ugy alkalmazza, hogy azok kárt tesznek a civil lakosságban. Beszélgetést folytattam J. P. Vigier professzorral, aki kijelentette, hogy bizottságának tagjai Laoszban és Vietnám DK-ban egyaránt tanulmányozzák az amerikaiak által használt tömegpusztító fegyvereket: repesz-, foszfor- és napalmbombákat, mérgesgázokat és más olyan vegyi anyagokat, amelyeknek használatát tiltják a nemzetközi törvények. Már eddig meggyőző bizonyitékokat gyüjtöttek össze, amelyek — a bizottság véleménye szerint — arról tanuskodnak, hogy az amerikaiak egyre szélesebbkörüen használják ezeket az embertelen eszközöket. Bármerre is jártunk, s főként a negyedik katonai övezetben — mondotta Vigier professzor — megállapitottuk, hogy az amerikai csapatok egyre több esetben használják ezeket a barbár fegyvereket. Egyesek közülük egészen uj tipusuak, mint egyes mérgező gázok és anyagok, repeszbombák és időzitett bombák. Számos anyagot viszünk magunkkal abból a célból, hogy folytassuk a kisérleteket a párizsi laboratóriumokban. Már most kijelenthetem Önnek, hogy — noha az amerikaiak tagadják az alkalmazott vegyianyagok ártalmasságát az emberre, — analiziseink arról tanuskodnak, hogy tiz eset közül kilencben ezek az anyagok halálos veszélyt jelentenek azok számára, akik érintkezésbe kerülnek velük. Számunkra, a bizottság tagjai számára — mondotta befejezésül Vigier professzor — a konkluzió világos: az Amerikai Egyesült Államok tiltott fegyverekkel harcol a polgári lakosság ellen, és kisérleti célokra használja fel Vietnámot. Az általunk összegyüjtött tárgyi bizonyitékok, csakugy, mint az elemzések eredményei fölött a nemzetközi Russell-törvényszék és az emberiség lelkiismerete fog majd itélkezni.

ADRIAN IONESCU,
az Agerpres hanoi tudósitója

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4. szám. Telefon: szerkesztőség: 16-92, 30-87, 85-69; kiadóhivatal: 28-34; nyomda: 30-93, 20-77. — Tip. I.P.B.A. 40 468